

K-19/07.-

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Vukovaru, u vijeću sastavljenom od suca Nikole Bešenskog, kao predsjednika vijeća, te sudaca Stjepana Margića i Željka Marina, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Smederevke Šerbić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženog Slobodana Raiča, s boravištem u Novom Sadu, Jovana Đorđevića 15 A, sada u pritvoru Zatvora u Osijeku, zbog krivičnog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.120. st.1. OKZRH-a po optužnici ŽDO u Vukovaru br.K-DO-28/06. od 02. ožujka 2007.godine, nakon javno provedene i zaključene glavne rasprave 18. veljače 2008.godine, u prisutnosti zamjenika ŽDO Vukovar, Vlatka Miljkovića, optuženog Slobodana Raiča, branitelja optuženog, odvjetnika Zlatka Jarića iz Vukovara, na dan 20. veljače 2008.godine objavio je i

presudio

- **Opt.SLOBODAN RAIČ**, zv.“Buba“,

 u pritvoru od 06. svibnja 2006.godine pa nadalje,

kriv je

da je:

dana 16. studenoga 1991.godine u dopodnevrim satima, u Vukovaru, prilikom oružane agresije tzv. JNA i paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku, protivno čl.3., 16. i 17. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.godine i čl.8. t.A., čl.10., 51. i 75. st.3. i 6. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949.godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I), kao pripadnik paravojnih postrojbi, naoružan

poluautomatskom puškom, zajedno s još tri nepoznata pripadnika paravojnih postrojbi u jednoj razrušenoj kući na trgu Drvena pijaca pronašao i zarobio civila Slavka Batika, u dobi od 48 godina, koji je očevidno bio bolestan i u teškom psihofizičkom stanju, te mu je bilo nužno pružiti liječničku pomoć, jer se teško kretao uz pomoć štapa, lice mu je bilo opečeno, na lijevoj ruci i lijevoj nozi imao je ozljede. nije se pobrinuo oko liječničke pomoći, nego ga je u takvom stanju odveo do jedne kuće u tadašnjoj Proleterskoj ulici i predao nepoznatim pripadnicima tzv. JNA i paravojnih postrojbi, nakon čega mu se gubi svaki trag i ni do danas nije pronađen.

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba protuzakonito zatvarao civilno stanovništvo i nečovječno postupao prema istom,

čime je počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.120. st.1. OKZRH-a.

Zbog naprijed iznijetog, a sukladno čl.4.,31., 37., 38. i 39. st.1. t.1. OKZRH-a

o s u d u j e s e

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 2 (dvije) GODINE I 6 (šest) MJESECI.

Sukladno čl.45. OKZRH-a u izrečenu kaznu zatvora optuženom se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru, tj. vrijeme lišenja slobode počev od 06.05. 2006.godine pa nadalje.

Sukladno čl.132. Zakona o kaznenom postupku oštećena Marija Freund i oštećena Ruža Batik upućuju se na parnicu gdje mogu ostvariti imovinsko-pravni zahtjev.

Sukladno čl.122. st.4. u svezi sa st.1. ZKP-a optuženi se oslobađa obveze da naknadi troškove kaznenog postupka i isti padaju na teret državnog proračuna.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru (nastavno ŽDO) optužnicom K-DO-28/06. od 02. ožujka 2007.godine optužilo je Slobodana Raiča zbog krivičnog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.120. st.1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (nastavno OKZRH), s tim da je optužnica precizirana podneskom od 11. veljače 2008.godine (list spisa 330).

U svom govoru zamjenik ŽDO Vukovar predložio je da se optuženi oglasi krivim i kazni po zakonu.

Optuženi Slobodan Raič se u skladu s čl.320. st.3. Zakona o kaznenom postupku (nastavno ZKP) očitovao po svakoj točki optužnice, i to tako da se ne osjeća kriv niti po jednoj točki optužnice.

Optuženi u svojoj obrani danoj na zapisnik 09. svibnja 2006.godine (list spisa 34-35) navodi da je do 04. studenoga 1991.godine živio s roditeljima i bratom u Vukovaru, u ulici Vanje Radauša, tj. tada se zvala Slavonske brigade br.24. Navedenog dana ulicu je zauzela tadašnja JNA i svi četvero su odvedeni u vojarnu na Sajmištu, da bi ubrzo njega, brata i oca odveli u Negoslavce. U Negoslavcima su i prenoćili, a oca su mu vodili na ispitivanje. Odvedeni su bili iz Negoslavaca na Velepromet i sva trojica su prinudno mobilizirani. Brat i otac su ostali u krugu Veleprometa, a on je dobio raspored i bio je pripadnik TO koja je bila priključena JNA, a svi su bili pod komandom kapetana Miroslava Radića. Njegov vod je dana 16.11. 1991.godine bio u akciji oko Drvene pijace. Akcija je značila da su pripadnici TO-a išli od kuće do kuće, uz provjeru nalazi li se itko u kućama. Tamo gdje nisu mogli ući kroz vrata, ulazilo se kroz zid, tako da se prethodno dio objekta minira. U toj akciji čišćenja oko Drvene pijace bile su izmiješane jedinice iz Vukovara i jedinice dobrovoljaca pristiglih iz Srbije i drugih krajeva. Čuo je poziv iz jedne od kuća da je tu pronađen čovjek – civil i ima li koga iz Vukovara da ga pogleda. Ušao je u tu kuću i ugledao tri vojnika dobrovoljca, tj. „rezervista“ i jednog civila kojeg je prepoznao kao prodavača u bivšoj trgovini „Gvožđar“ u Vukovaru, imena Slavko. Navedena osoba imala je opekline po licu i čelu, izgledao je ošamućeno, a ova tri „rezervista“ su mu uzeli šaku i pritisnuli nož s gornje strane šake na prste čovjeku i već su zarezali prste kada je viknuo da poznaje osobu, da je puste i da se ne radi o vojniku. Poslušali su ga i tako je zajedno s tim civilom i trojicom njemu nepoznatih „rezervista“ krenuo ulicom da bi izveli osobu iz zone vojnih „dejstava“. Išli su ulicom iz pravca Drvene pijace prema Sajmištu i hodali su stotinjak metara do štaba majora Šljivančanina. Štab je bio u jednoj od obiteljskih kuća i netko im se obratio iz štaba zapitavši koga to vode, on ništa nije rekao, a netko od rezervista je rekao da su našli čovjeka koji je „predan njemu i nepoznatim osobama u uniformi JNA“. Ispred zgrada štaba bili su reporteri, ali ne zna koje televizije, a vidio je više kamera i fotoreportera tako da su snimali njihov dolazak do štaba. Misli da su bili predstavnici i međunarodne zajednice jer su bili obučeni u bijela odijela. Nakon naprijed navedenog vratio se s naprijed navedena tri „rezervista“ na početni položaj niže kod Drvene pijace i nastavili su provjere i obilasku kuću po kuću. Nakon što mu je dana na uvid fotografija (list spisa 9), potvrdio je da je on vojnik sa „šljemom“ na glavi i puškom na ramenu, a cijev uperena u zrak, a civil sa štakom da je navedeni Slavko. Drugim osobama koje se nalaze na slici nije znao imena. Naglasio je, obzirom da su uhićenog civila predali regularnoj tadašnjoj vojsci JNA, da ne zna što se kasnije dogodilo s tim civilom. Komandir voda kojem je pripadao bio je Mirosljub Vujović, s tim da je tada bio ranjen te ga je mijenjao Đanković. Pojasnio je da se priključio ljudima koje je zatekao u podrumu u Novoj ulici br.44, a inače je poznavao Apić Dražena, Crnomat Igora, Miščević Dragoljuba, Lakić Sinišu, Peru Ćirića iz Vrbasa, Slavka zv. „Cigan“ iz Vrbasa i dr. Zna da prilikom akcija u koje su išli Slavko Petrović i Pero Ćirić iz Vrbasa išli su sa Stankom Vujanovićem i da im je Stanko Vujanović bio nadređeni. Ukazao je da su se sastanci nadređenih iz štaba TO održavali u kući Stanka Vujanovića koja je udaljena dvadesetak kuća od podruma gdje je on bio smješten, a da ne može reći točno gdje je bio štab TO. Neki teritorijalci su također imali maslinastosive uniforme i dobili su ih od JNA zajedno sa „šljemom“ i oružjem. Njegova jedinica bila je ugrožavana od snajpera protivne strane. U TO je ostao do 16.01. 1992.godine, jer je

tog dana ranjen, a nagazio je na minu u svom dvorištu. Naglasio je da su mu u Negoslavcima prigovorili što se nije ranije aktivirao i da im je bilo čudno što se nije priključio ili postrojbama HV ili što nije mobiliziran obzirom da mu je majka Hrvatica, a otac Srbin.

U svojoj obrani danoj na zapisnik 29. siječnja 2007. godine pojasnio je da nije bio zarobljen niti jedan drugi civil osim Slavka Batika u svezi događaja na Drvenoj pijaci. Objasnio je da je Slavko Batik djelovao izgubljeno i uplašeno, spominjao je kćerku u Somboru i ponavljao svoje ime. Kada su ušli na početak Preradovićeve ulice, vodeći Batika, vidio je novinare, vojsku i ljude u bijelim odijelima, tj. promatrače Europske zajednice. Pred navedenima, na ulici predali su Batika Veselinu Šljivančaninu i njegovim oficirima, tako da nije vidio je li Batik ušao u dvorište kuće gdje je bio smješten štab majora Šljivančanina. Nakon što su predali Batika, Šljivančanin je naredio da se vrate na početni položaj, odnosno da se vrate na Drvenu pijacu obzirom da je akcija „čišćenja kuća“. Ponovio je da ni jednog civila osim Slavka Batika nisu našli i doveli u Šljivančaninov štab toga dana. Nije ušao u navedenu kuću i ne bi se moglo govoriti da je Šljivančanin dulje vrijeme koristio upravo tu kuću u Preradovićevoj ulici kao svoj štab, već ju je koristio samo taj dan kad je bila navedena akcija.

U obrani danoj na glavnoj raspravi na zapisnik od 14. veljače 2008. godine (list spisa 332-334) optuženi je istaknuo da je 1991. godine krenuo u poduzetničke vode zajedno s prijateljem Krešimirom Kasalom, otvorio ugostiteljski objekt u Vukovaru kod Bećarskog križa. Navedeni objekt je radio nešto dulje od mjesec dana jer nakon kraja 08. mjeseca 1991. godine počele su žešće borbe, žešća granatiranja i iz sigurnosnih razloga više nije odlazio u taj lokal. Objasnio je da je u istrazi pogriješkom rekao da je dio ulice gdje je bila njihova kuća bio zauzet 04.11. 1991. godine i naglasio da se to dogodilo 02.11. 1991. godine, a da je on nakon što je zajedno s bratom i ocem prenoćio jednu noć u Negoslavcima 04.11. 1991. godine bio mobiliziran u TO, kako je i ranije naveo, u Novoj ulici. Kada je došao u TO prvih nekoliko dana obučavao se s oružjem i čuvao stražu, a u prvu akciju išao je 08. ili 09.11. 1991. godine, a radilo se o osvajanju škole II. kongresa i kuća, tj. dijela grada oko navedene škole. Nakon što je ta akcija uspješno završena, u drugu akciju išao je 14.11. 1991. godine. 14.11. 1991. godine osvojili su polovicu Kačićeve ulice, s tim što su tu noć na zauzete položaje došli drugi vojnici, a on i vojnici koji su učestvovali u akciji su se povukli i vratili na spavanje u Novoj ulici. Siguran je da je bio jedan dan pauze i 16.11. 1991. godine nastavilo se s akcijom osvajanja daljih teritorija od sredine Kačićeve ulice ka Drvenoj pijaci i dolje prema centru grada. Akcija se vodila da su nadirali u tri pravca, tj. kroz tri ulice. On je s vojnicima iz njegovog dijela voda išao Kačićevom ulicom, a jedan dio je išao Proleterskom ulicom. Bio je s vojnicima u kući koja je do kuće u kojoj je pronađen Slavko Batik i naglasio je da je na rekonstrukciji pokazao tu kuću. Naglasio je da su se praktično vodile borbe i da su hrvatske snage bile udaljene 50-100 m od kuće u kojoj je pronađen Slavko Batik. Kada je ušao u kuću u kojoj je pronađen Slavko Batik, u tom trenutku jedan od vojnika držao je nož na ruci Batika kao da će ga rezati i ispitivao ga je gdje je oružje i gdje su ostali vojnici. U prostoriji ih je bilo 7-8, a ubrzo je došao jedan oficir i taj oficir je pozvao „sanitetliju“ i ta osoba je zavila ruku i nogu Slavku. Radilo se o običnom vojniku koji je bio zajedno s njima u akciji, a koji je bio priučen i koji je imao pribor za prvu pomoć i za stavljanje zavoja. Oficir je javio nekome da je uhićena jedna osoba i dogovarao gdje će se ta osoba privesti. Slavku je bila spaljena kosa, bio je ošamućen, imao je sasušenu krv i sasušene rane na glavi, a misli da mu je jedan od

vojnika prije nego što će ući zarezao nožem ruku, a noga mu je najvjerojatnije isto bila opečena. Zaključuje da je Slavko bio ozlijeđen dan, dva ili tri prije nego što će ga pronaći. Oficir je slučajnim odabirom, pokazujući prstom, izabrao njih četvoricu da vode Slavka i njih četvorica se i vide na slici i snimci. Na jednom križanju morali su pretrčati zajedno sa Slavkom, a kada su zašli u Proletersku ulicu, na udaljenosti oko 50 m vidjeli su grupu vojnika, borbenu oklopno vozilo, novinara, snimatelje, predstavnike međunarodne zajednice. Zna da je u blizini bio kapetan Radić, jer su akcije vodili pod njegovom komandom. Slavka su predali te dobili naredbu da se vrate i nastave dalje s akcijom. Inače, navedena snimka istu večer je prikazana na TV Beograd i optuženi ju je osobno gledao. Trojica koja su na slici i koja s njim vode Slavka nisu iz njegovog voda i jednog je znao po nadimku „Cetinje“, onog sa šubarom je vidio samo jednom, dok trećeg nije vidio. Tog dana i u kuću za koju je naglašavao da je taj dan samo bio privremeni štab majora Šljivančanina doveli su samo tog jednog civila, tj. Slavka. U akciji od 14.-16.11. 1991.godine nisu pronašli niti jednog drugog civila, već samo Slavka, a u ranijoj akciji kod škole II. kongres zna da su bili pronađeni civili koji su izlazili s vrećicama, ali ih on nije vodio, tako da ne zna gdje su vođeni. Za sve vrijeme dok je bio sa Slavkom ni on, niti bilo tko drugi nije rekao istom da je zarobljen, niti mu je rečeno gdje će biti odveden. On, niti bilo tko drugi nije Slavku niti prilikom predaje Slavka bilo kome rekao da Slavku treba biti pružena pomoć. Smatra da je nesporno da je Slavko izgledao ranjen i bolestan, a on je bio uvjeren i smatrao je da je to normalno da će Slavku biti pružena pomoć, a smatra da on to nije trebao nikome reći. U kritično vrijeme ranjenici i bolesnici odvođeni su u privremenu bolnicu koja je bila u Negoslavicima. Nikoga nije pitao, niti je mislio pitati što se kasnije dogodilo sa Slavkom, ali ni njega nitko nije pitao za istog. Smatra da je on postupio po naredbi i Slavka odveo od „točke A do točke B“ i da zadnjih nekoliko metara prije nego što će Slavko biti uveden u dvorište kuće, drugi vojnici okružili su Slavka i da je do predaje Slavka došlo spontano, tj. više su ga ti vojnici oduzeli, nego što su ga oni predali.

Na glavnoj raspravi od 18. veljače 2008.godine (list spisa 340) u svojoj obrani pojasnio je da je naredba oficira glasila: „Vodite ga gore prema Vuteksu.“ Niti on, niti bilo tko drugi ništa nije pitao, već su vodili Slavka, kao što je on govorio i kao što se vidi na snimci. Iz njegovog voda svi ostali su ostali na položajima kod Drvene pijace, jedino je on privodio oštećenog Slavka do one kuće. Sva četvorica koja su vodila Slavka su bili jednaki, tj. nitko nikome nije bio nadređen i nitko nije uopće određen niti je rukovodio od njih četvorice „akcijom“ odvođenja Slavka, a nitko od njih nije imao čin. Dvojica od njih četvorice uvela su oštećenog Slavka u dvorište, a on je zadnjih nekoliko metara zastao, tako da se između njega i Slavka pojavilo nekoliko drugih vojnika. Od drugih vojnika prepoznao je samo kurira kapetana Radića, a druge vojnike nije poznavao i ne zna kome su oni pripadali.

U tijeku dokaznog postupka saslušani su svjedoci Jozefina Varga, Pavao Veber, Marija Freund, Katarina Simić, Stipo Šeremet, Vlado Rusin, Ivan Barac, Ruža Batik, Željko Savić, Damir Dukić, Katarina Menges, Slobodan Duraj, Marija Varga, Savka Arsenić, Zdenka Milić, Majprus Zdravko, te pročitani potvrda „Sekretarijata za narodnu obranu opštine Vukovar“ od 27.03. 1992.godine (list spisa 58), zapisnik od 22. rujna 2006.godine (list spisa 135), popis nestalih osoba na području vukovarsko-srijemske županije, Vladinog ureda za zatočene i nestale (list spisa 136), dopis Ministarstva obitelji branitelja i međugeneracijske solidarnosti od 30.11. 2006.godine (list spisa 163), rodni list pod rednim brojem 53 (list spisa 262), vjenčani list Matičnog ureda Vukovar (list spisa 269), potvrđnica Opće bolnice

Vukovar od 05. studenoga 2002.godine i izvadak iz **povijesti bolesti** Opće bolnice Vukovar, Odjel za kirurgiju od 25.05. 2002.godine (**list spisa 335-336**), izvod iz kaznene evidencije za optuženog od 31.05. 2006.godine (**list spisa 61**), izvršen je uvid u fotografiju (list spisa 11), kao i u fotografiju na listu **izvatka iz novina** (list spisa 263) te u fotodokumentaciju očevida od 23.10. 2006.godine (**list spisa 131-134**), u spis R/1-461/97. Općinskog suda u Vukovaru, s tim da je **pročitano rješenje** iz navedenog spisa od 17. studenoga 1998.godine, kao i ispravak **navedenog rješenja**.

Svjedok Jozefina Varga u svom iskazu (list spisa 122, 258 i 318-319) iskazuje da je oštećeni Slavko Batik vjenčani kum njenom sinu i snahi **Mariji Varga**. Prepoznala je na slici Slavka Batika. Naglasila je da je navedena **slika više puta** prikazivana i da je stoga njena snaha Marija Varga na početku mirne **reintegracije** zvala telefonom suprugu Slavka Batika, a radi informacije zna li što za Slavka i je li nađen, ali je Slavkova supruga rekla da ne želi razgovarati s ustašama. **Poznaje** optuženog još dok je bio dijete, ali istog u vrijeme ratnih događaja nije vidjela, kao ni njegove roditelje. Naglasila je da njen sin nije mogao 10.11. 1991.godine ništa reći Ruži Batik, jer je njen sin 06.11. 1991.godine bio teško ranjen, te odveden u bolnicu i očigledno je kasnije ubijen na Ovčari, jer je ekshumirano njegovo tijelo. Čula je da Slavko Batik ima sestru i da je ista tražila Slavka.

Svjedok Pavao Veber u svom iskazu (list spisa 67 i 258) iskazuje da je 07. kolovoza 1991.godine otišao iz Vukovara, a da se vratio 1999.godine. Dobro poznaje optuženog, jer su živjeli u istoj ulici, a nakon povratka u Vukovar, iz Zagreba i Crikvenice, jednom je vidio optuženog kada je došao kod svojih roditelja. Na slici (list spisa 11) prepoznao je optuženog, kao i oštećenog Slavka Batika.

Svjedok Marija Freund u svom iskazu od 05. lipnja 2006.godine (list spisa 63-64) iskazuje da je prije 8 godina srela u Zagrebu jednu ženu rodom iz Vukovara, i to u Zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje te da ju je ta žena prepoznala, a radilo se o vjenčanoj kumi njenog brata. Ta žena joj je pričala o stradanjima u Vukovaru, a između ostalog da je njena snaha Ruža Batik bila pripadnica TO i da je bila prisutna kada je Slobodan Raič ubio njenog brata. Njen brat je ubijen pred gostionicom koju je držao optuženi. Na slici (list spisa 11) prepoznala je svog brata kao oštećenog. 1992.godine došla je u Vukovar s ciljem da se raspita gdje joj je brat i tad je posjetila snahu Ružu i nećakinju Maju koje su živjele u stanu koji su dobile. Prije dolaska u Vukovar preko Crvenog križa je tražila svog brata. Telefonom je nazvala Teritorijalnu obranu u Vukovaru da pita za svog brata, a taj isti dan kad je zvala Teritorijalnu obranu, negdje oko 20,30 sati snaha Ruža ju je nazvala i rekla joj da se prestane raspitivati jer ona ima ozbiljnih problema. Nekoliko godina kasnije u odnosu na 1992.godinu snaha je došla kod nje u Njemačku i rekla joj da ništa ne zna o njenom bratu, tj. svom suprugu i naglasila da su bili zajedno u podrumu, a da negdje 10.11. 1991.godine kada su izašli iz podruma, više nije vidjela svog supruga, a njenog brata Slavka. Postavila je imovinskopravni zahtjev i naglasila da će ga precizirati naknadno.

U iskazu na glavnoj raspravi od 17. srpnja 2007.godine (list spisa 258-259) ponovo je naglasila da je čula od kume njenog brata da je Ruža, supruga njenog brata, bila očevidac ubojstva njenog brata. Ukazala je da je Ruža njoj rekla da je radila u TO srpske strane na čišćenju, s tim što ona nije razumjela što je to značilo, tj. mislila je da je čistila prostorije, a tek kasnije su joj ljudi objasnili što to znači. Majprus Zdravko je bio prisutan kada joj je kuma rekla da je optuženi zaklao njenog

brata. Naglasila je da zadnjih 6 godina nema kontakte sa suprugom pokojnog brata, ali da zna da ista prima mirovinu za njenog brata, ali ne zna po kojoj osnovi, tj. smatra da nije u redu što prima mirovinu kao da je njen brat bio u 104. brigadi, a nije bio jer je bio civil. Objasnila je da u početku kada je čula kako je ubijen njen brat, nije uopće pitala za vrijeme, ali smatra da je to bilo nakon pada grada Vukovara. Za „kumu“ je rekla da je imala „dobrih 50 godina“ u 11. mjesecu 1996.godine kada joj je to rekla.

Svjedok Katarina Simić u svom iskazu (list spisa 73-74 i 259) navodi da je tijekom 1991.godine oštećeni Slavko Batik stanovao nasuprot njenoj kapiji, a stanovao je u stanu vlasništvo Veleprometa. Početkom granatiranja grada otišla je u podrum kuće u Krašovoj ulici kbr.13 ili 16. U navedeni podrum je otišla jer je isti bio sigurniji, bio je ukopan u brdo. Nije bila u podrumu zajedno sa Slavkom Batikom i nema saznanja što se s njim događalo, osim što ga je ponekad viđala kad su oboje dolazili da obiđu svoje stanove. Slavko je rekao da je on u skloništu negdje na Drvenoj pijaci. Zadnji put Slavka je vidjela oko pet tjedana prije pada Vukovara, jer nakon toga nije uopće obilazila svoj stan. Poznato joj je da je Slavkova supruga sa kćerkom koja je 1991.godine imala 8 ili 9 godina ostala živjeti u Vukovaru. Prepoznala je Slavka na fotografiji (list spisa 11), kao uhićenog civila kojeg vode, dok ostale osobe nije mogla prepoznati. 1998. ili 1999. godine išla je sa Slavkovom suprugom Ružom na Novo groblje, tj. na mjesto gdje su vršene ekshumacije.

Svjedok Stipo Šeremet u svom iskazu (list spisa 103, 184 i 260) navodi da je bio pripadnik Zbora narodne garde. Njegova postrojba držala je u samom početku položaje od Lijeve supoderice, dakle zapadni dio grada prema izlasku u Bogdanovce i dalje na granici prema Petrovoj gori. Kasnijim povlačenjem zauzeli su položaj od Bogdanovačke ulice, a tri do četiri dana prije pada grada bili su tu na granici Kačićeve ulice, Drvene pijace i ulice I.G.Kovačića. Drvena pijaca zauzeta je od strane tadašnje vojske JNA i paravojnih postrojbi 14., 15. i 16. studenoga 1991.godine, kao i okolne ulice, a 15.11. 1991.godine na prvoj kući u ulici Tri ruže izvješena je srpska zastava. Pripadnici njegove postrojbe na lokaciji Drvena pijaca bili su još 13.11. 1991.godine, a nakon toga su se morali povući, s tim da su se 17.11. 1991.godine potpuno povukli preko mosta rijeke Vuke. Ukazao je da je općepoznato da su zapovjednici TO bili Miroљjub Vujović, Stanko Vujanović, Lančuzanin Milan zv.“Kameni“. Siguran je da su naredbe za djelovanje TO-a dolazile iz vojarne gdje je bilo glavno zapovjedništvo vojske. Kako su njihove snage „oslobađale“ dijelove grada, tako su formirali štabove. 11.11. 1991.godine bio je na ulazu u podrum na Drvenoj pijaci i tad su se rasporedili na položaje u ravnini tog podruma, jer su se povukli s Milovog brda i sjeća se da je rekao nekim ljudima da taj podrum više i nije tako siguran, jer je do njihovog povlačenja 11.11. 1991.godine bio sigurniji. Siguran je da 13.11. i 14.11. 1991.godine neprijatelj nije ušao na Drvenu pijacu, ali je također činjenica da 14.11. 1991.godine Drvena pijaca nije bila pod potpunom kontrolom naših snaga (hrvatskih). Svjedok je na fotografiji (list spisa 11) prepoznao optuženog kao i oštećenog civila sa štapom u ruci, s tim da je civila znao kao Slavka i da je radio u „Gvoždaru“, ali nije znao je li isti imao suprugu ili nešto bliže o istom. Optuženog je također znao samo iz viđenja, a znao je da je isti suvlasnik ugostiteljskog objekta u bivšoj zgradi Škole učenika u privredi u Vukovaru. Naglasio je da Slavka vode kroz Proletersku ulicu i da osobe na fotografiji djeluju opušteno, tako da je snimak načinjen u vremenu od 16.-19. studenoga 1991.godine. 14.11. 1991.godine primijetio je da nekoliko osoba, a možda čak i neki vojnik, kroz dvorište

kuće gdje je bila vulkanizerska radnja odlazi prema području koje su izgubili dan, dva prije navedenog odlaska.

Svjedok Vlado Rusin u svom iskazu (list spisa 118-119 i 260) navodi da je bio pripadnik Zbora narodne garde. Njegova postrojba držala je gornji dio grada sve do Doma zdravlja na Sajmištu. Ranjen je 31.10. 1991.godine, tako da je liječen u skloništu galerije Bauer, gdje je inače i zarobljen od strane pripadnika JNA 18.11. 1991.godine. Iako ranjen, natjeran je da hoda pomoću štaka do Drvene pijace, a u pratnji pripadnika JNA. Do pumpe na Drvenoj pijaci puno je civila stjerano iz skloništa gdje su do tada bili. Smatra da su se kuće čistile nakon masovne evakuacije na Velepromet, jer je to logično. Prepoznao je oštećenog Slavka na slici, kojeg je znao iz viđenja. 18.11. 1991.godine zatočeni civili s Drvene pijace odvođeni su u prostor Veleprometa gdje se vršila selekcija, s tim da su neki odvođeni u zatvor u Sremsku Mitrovicu, neki u Niš, neki su nestali, a neki su ubijani u krugu Veleprometa. Ne poznaje optuženog. Slavka Batika nije vidio na Veleprometu, niti u Mitrovici. Uvidom u sliku zaključuje da su Slavka vodili prema Vuteksu, i to, misli, Preradovićevom ulicom, a koja ide od Drvene pijace ka Vuteksu.

Svjedok Ivan Barac u iskazu od 14. rujna 2006.godine (list spisa 115-116) iskazuje da je kao civil zatočen, tj. uhićen 08.12. 1991.godine i odveden u vojarnu u Vukovaru. Smatra da ga je prijavio Nedučić Lazo iz Vukovara, i to iz razloga jer je njegov nećak Tomislav Plavšić prinudno mobilizirao Lazinog sina Nedučić Sašu. U podrumu vojarnje bio je više puta ispitivan i zadržan 5 ili 6 dana. Morao je čistiti predvorje i WC vojarnje. Prebačen je vozilom u Zatvor u Sremskoj Mitrovici. Prije ulaska u zatvor prepraćen je u prostoriju koja se nalazila u zgradi ispred zatvora gdje su uzeli njegove osobne podatke, ali nije ništa pitan. Dok je sjedio na stolici u prostoriji gdje su uzimali podatke, uveden je uhićenik u pratnji dva vojna policajca. To je bila muška osoba, stara oko 60 godina, sa štapom u ruci u pohabanoj odjeći. Primijetio je da je neumiven i umornog izraza lica. Stajao je blago pogureno i nije izrekao niti riječ. Kad je taj uhićenik ušao, dobio je naredbu da ustane, tako da je izašao u pratnji vojnih policajaca i priveden je na glavni ulaz Kaznionice u Mitrovici. Ne može reći da je prepoznao uhićenika koji je doveden, međutim, nakon nekoliko godina, kada je vidio snimke pada Vukovara, uočio je da starac koji hoda ulicom od Drvene pijace u pratnji tri vojnika tadašnjih postrojbi JNA zapravo je ista osoba koju je vidio na prijemu u Zatvoru u Mitrovici. Čuo je da se radi o Slavku Batiku, na televiziji i pročitao u novinama. Tada je „vrtio“ film unazad pa se sjetio da je kupovao kod te osobe prije rata jer je u novinama i na televiziji bilo da se radi o bivšem djelatniku „Gvoždara“. Po uvjerenju navedenog svjedoka Slavko Batik nije došao tog dana u kaznionicu, već je izveden iz kaznionice, a čuo je od jednog vojnog policajca koji je bio u istoj prostoriji, dok nije izašao, da Batika vode nazad u Vukovar radi nekih prepoznavanja. U zatvoru je bio smješten u sobi gdje je između ostalih bio i Stipo Šeremet. Prilikom razgledavanja fotografije (list spisa 11) bio je siguran u identitet civila na slici i da je upravo muškarac sa štapom u ruci ista osoba koju je vidio na prijemu Kaznionice u Mitrovici. Iskazao je da je pročitao i da je znao da je pokrenut kazneni postupak protiv Raič Slobodana, i to da se isti tereti za smrt Slavka Batika. Nakon tih saznanja sreo je Slobodanovog oca kojeg poznaje od ranije, poznaje Raičevu obitelj dugi niz godina, a njegova supruga radila je u računovodstvu bolnice Vukovar zajedno s majkom Slobodana Raiča. Rekao je Slobodanovom ocu da želi svjedočiti o saznanjima koje ima iz mitrovačkog zatvora. Na snimku ili slici prepoznao je Slavka Batika prije 1999.godine, jer je do tada živio

kao prognanik u Donjem Miholjcu. Nikada nije privatno razgovarao sa Slavkom Batikom.

Na glavnoj raspravi od 17. srpnja 2007.godine (list spisa 260-261) rekao je da on ne može sam 100% sa sigurnošću reći da je u prijemnoj zgradi Kaznionice u Mitrovici doveden Slavko Batik. Na upit predsjednika vijeća sa sigurnošću je ukazao da osobu koja je dovedena u Mitrovici u zgradu kod njegovog prijema nije prepoznao niti znao tko je ta osoba. Ta osoba je bila neuredna, zapuštena, nije mogao objasniti ni kada je prvi put pomislio za onu osobu koju je vidio u Mitrovici da se radi o Slavku Batiku. Kad je ugledao tu osobu za koju je kasnije rekao da misli da se radi o Slavku, nije bilo nikog od zarobljenika. Pojasnio je da je jedan vojni policajac rekao da tu osobu vode nazad u Vukovar radi nekog uviđaja , tj. nije se mogao sjetiti što je rekao vojni policajac, ali je sigurno da nije rekao kako proizlazi iz istrage da je čuo da vode Slavka Batika nazad u Vukovar. Kada mu je na raspravi predložena slika iz dnevnih novina 24 sata, koje su objavljene 10. svibnja 2006.godine, svjedok je bio kategoričan da na navedenoj slici Slavko Batik je sasvim drugačiji nego kako ga se sjeća i neposredno prije ratnih događaja. Tad je ponovio da ga nije prepoznao ni u Mitrovici. Sjeća se da je osoba koju je vidio u Mitrovici imala bijelu krpnu preko ruke, kao što je i na slici, a u pogledu nogu se ne sjeća ničega specifičnog. Nije se mogao sjetiti je li osoba koju je vidio u Mitrovici imala istu ili sličnu odjeću kao i osoba na slici koja mu je predložena. Osim sa suprugom ni s kim drugim nije razgovarao da je prepoznao Slavka kad je ugledao sliku i snimak. Nakon 14.12. 1991.godine u Mitrovici je ostao 111 dana, a svi ostali zatvorenici koje je vidio bili su uredni, tj. nitko nije izgledao kao Slavko na slici koja mu je na glavnoj raspravi pokazana. Ta osoba koju je vidio u Mitrovici i on bili su zajedno oko desetak minuta. Prije nego što su uveli tu osobu, bio je oko 20-25 minuta. Svoje podatke dao je prije nego što će uvesti tu osobu, i kasnije ga ništa nisu ispitali. U sobi gdje je bio, misli da je bilo prije njega 117 zarobljenika i misli da je on bio 118. Misli da nikom nije rekao da je vidio osobu koju vode radi nekog uviđaja nazad u Vukovar. Dok je bio u prijemnoj kancelariji, bio je neopisivo uplašen. Pojasnio je (na pitanja predsjednika vijeća) da dok je bio u „prijemnoj kancelariji“ naredba je glasila: „Glavu dolje!“ i ono što je nekoliko puta pogledao, to je bilo kriomice. Dodao je da je gledao preko naočala i da je prvi put pogledao kroz naočale, a kasnije preko naočala.

Svjedok Ruža Batik u svom iskazu (list spisa 76-77 i 270-271) navodi da je 26.06. 1991.godine na inicijativu svog supruga odvela dijete u Bačko Novo Selo (Vojvodina) kod svoje rodbine. Ona je također bila u istom mjestu do 24.08. 1991.godine kada se vraća u Vukovar da bi bila sa svojim suprugom. Ona i suprug stanovali su u stanu koji je bio iznad skladišta „Gvoždara“. Početkom 09. mjeseca 1991.godine otišla je u podrum ispod kuće u kojoj je bila kavana „Beli golub“. Negdje 12. ili 13.09. 1991.godine došao je njen suprug, tako da su bili zajedno u navedenom podrumu, a suprug je znao ponekad otići i obići stan. U navedenom podrumu bilo je oko dvadesetak osoba, ali desetak osoba stalno. Poznavala je Arsenić Savku koja joj je inače tetka i Milić Ivana i Zdenku, jer su svi troje živjeli u dvorištu navedene kuće gdje je bio i podrum. Negdje oko 10. studenoga 1991.godine njen suprug (Slavko Batik) izašao je iz podruma u jutarnjim satima, a u namjeri da potraži drugo sklonište. Ukazala je da je vojska JNA zauzimala dio po dio grada i navedeni podrum više nije bio siguran kao prije pa su htjeli potražiti sigurnije sklonište. Oko sat vremena je čekala hoće li se njen suprug vratiti, a zatim su praktično svi izašli iz podruma i otišli zajedno do centra grada. Ona i tetka smjestili su se u podrum zvani „Zlatna dolina“, a

Milići su bili smješteni u podrum ispod prodavaonice „Jugoplastika“. Kad je bila evakuacija, ona je autobusom odvedena na Velepromet, prespavala je jednu noć, da bi sljedeći dan otišla kod svojih roditelja u Bačko Novo Selo. Od jutra kad je njen suprug izašao da traži drugo sklonište, više ga nije vidjela, a dok je još bila u podrumu Zlatna dolina, kao i na Veleprometu, raspitivala se za svog supruga. Nekoliko dana nakon što je bila kod svojih roditelja, nazvala je Slavkovu sestru Mariju Freund i rekla da su ona i dijete na sigurnom, a da za Slavka ne zna što je s njim. Marija joj je odmah prebacila u smislu kako se ona spasila a brat nije. Na vjenčanju nje i njenog supruga kumovi su bili Varga Vladimir i Varga Marija zv. Mara. Varga Vladimira vidjela je zadnji put negdje u 06. mjesecu 1991.godine, a u 09. mjesecu išla je do kuće Varginih, ali je Varga Mariju vidjela samo s prozora. U Vukovar se vratila u drugom mjesecu 1992.godine, bila je u civilnoj zaštiti i radila je na čišćenju grada, jer su bile ruševine. Naglasila je da su netočni navodi Slavkove sestre Marije da je ona bila prisutna kad je njen suprug ubijen, jer kako je istaknula, ona ništa ne zna o sudbini svog supruga, osim što ga nema od onog jutra kada je izašao iz podruma gdje su zajedno bili. Nakon reintegracije u novinama je vidjela sliku svog supruga i kako ga vode neke osobe. Optuženog Raiča ne poznaje. Njen suprug, kada je izašao iz podruma, nije imao nikakvih ozljeda, niti je bio opečen po licu ili po nekom drugom dijelu tijela, a sigurno je da nije šepao, niti je imao štap, a imao je i više kose nego na slici. Bez obzira što njen suprug na slici izgleda drugačije nego kako je izgledao kada je izašao iz podruma, sto posto je sigurna da je na slici njen suprug. Postavila je imovinskopravni zahtjev, s tim da će se o visini kasnije izjasniti.

Svjedok Željko Savić u svom iskazu (list spisa 197 i 271) navodi da je u 10. mjesecu 1991.godine postao punoljetan, s tim da nije bio mobiliziran. Išao je u srednju školu i kada se zaratilo u Vukovaru, prešao je u školu u Sombor, te se tek 1992.godine vratio u Vukovar. Ne poznaje optuženog, ne poznaje oštećenog. Kad mu je predočena slika, iskazao je da se ista često prikazivala na televiziji, ali da on ne poznaje ni jednu osobu sa slike.

Svjedok Damir Dukić u svom iskazu (list spisa 198-271) navodi da je 1992.godine promijenio prezime i da se do tada prezivao Lermajer. Bio je „rezervist“ pri tadašnjoj JNA, ali pri padu grada Vukovara nije učestvovao u „čišćenju kuća“, već je imao druga zaduženja. U kritično vrijeme nije bio u blizini Drvene pijace. Nije prepoznao ni jednu osobu s fotografije (list spisa 11). Poznavao je Stanka Vujanovića, ali ga tijekom ratnih operacija nije viđao. Pojasnio je da je on čuvao stražu na potezu od „kasarne“ do parka. Bio je isključivo s rezervistima iz Srbije i drugih krajeva, a s njim nitko nije bio iz Vukovara. Nije se sjetio ni kada je ni kako mobiliziran.

Svjedok Katarina Menges u svom iskazu (list spisa 68 i 292) navodi da poznaje Slobodana Raiča još kad je bio dijete, jer je živio preko puta njene kuće. Do 04.10. 1991.godine bila je u podrumu svoje kuće zajedno sa sestričnom Anom i njenim suprugom Ivanom. 04.10. 1991.godine njen sin ih je sve troje premjestio u sklonište Mađarske škole, tj. u drugi dio grada. U navedenom skloništu ostala je sve do pada Vukovara 18.11. 1991.godine. Nakon pada Vukovara odvedena je na Velepromet gdje je vidjela brata i roditelje optuženog, ali optuženog nije vidjela. Optuženog je vidjela krajem rujna 1991.godine. Sa sigurnošću je prepoznala na slici optuženog i oštećenog te naglasila da i kada je prvi put emitiran snimak sa Drvene pijace, odmah je prepoznala kako optuženog tako i oštećenog, s tim što je za njega

znala da se zove Slavko, a nije znala prezime. U odnosu na iskaz od 07.06. 2006.godine rekla je da je dvije godine prije toga vidjela optuženog u dvorištu obiteljske kuće, kao i njegovog brata Zorana.

Svjedok Slobodan Duraj u svom iskazu (list spisa 65-66 i 312) navodi da optuženog Slobodana Raiča zv.“Buba“ poznaje od prvog razreda osnovne škole jer su stanovali u istoj ulici, kuće preko puta. Naglašava da se početkom agresije na grad Vukovar prijavio kao dragovoljac i da je bio pripadnik Zbora narodne garde, i to na području Sajmišta. Sredinom 10. mjeseca 1991.godine iza leđa branitelja bio je napad te su stoga išli u pregled obiteljskih kuća u okolici te tako i u ulici gdje je stanovao optuženi. Krajem 10. mjeseca 1991.godine bili su u pretresu obiteljske kuće optuženog i u kući su zatekli optuženog, njegovog brata i roditelje i svi su bili civili. U kući nisu našli nikakvo oružje. Na fotografiji iz časopisa 24 sata od 10. svibnja 2006.godine prepoznao je optuženog kao osobu koja između ostalih prati civila koji hoda uz pomoć štapa. Osobno je 17.11. 1991.godine oko 22,00 sata išao u proboj, i to sa Sajmišta. Misli da je područje oko Drvene pijace palo nekoliko dana prije nego što će ići u proboj, ali nije mogao reći ništa određenije, jer nije bio na položaju kod Drvene pijace. Naglasio je da su pojedini dijelovi grada Vukovara zauzamani od strane JNA postupno, tako da je npr.“Petrova gora“ zauzeta početkom 10. mjeseca 1991.godine.

Svjedok Marija Varga u svom iskazu (list spisa 165 i 316-317) navodi da Slavka Batika poznaje od 1964.godine, jer je njoj i suprugu bio vjenčani kum. Radila je u Vuteksu, a stanovali su u Borovu naselju. Negdje u 08. mjesecu, a možda dijelom u 09. mjesecu, sa suprugom i djetetom bila je kod svekrve Jozefine Varge, čija je kuća u blizini Drvene pijace. U 09. mjesecu vratili su se u Borovo naselje, a s njima je došla i svekrva. Negdje od 05. mjeseca 1991.godine nije vidjela ni kontaktirala sa Slavkom i Ružom Batik, niti je znala gdje se oni nalaze. Suprug joj nije pričao da je imao kontakt s istima, a njen suprug je teško ranjen oko 07.11. 1991.godine kao pripadnik Zbora narodne garde, a kasnije zarobljen i ubijen na Ovčari jer u 04. mjesecu 2001.godine su identificirani njegovi posmrtni ostatci. Kada je došla u Zagreb i nakon što su uspostavljene telefonske veze, nazvala je Ružu Batik da pita za Slavka, ali joj je ista poklopila slušalicu i rekla da ne želi razgovarati s „ustašama“. Pojasnila je da Vukovarci kada su se kao prognanici sastajali, uvijek su razgovarali i interesirali se za sudbinu svojih najbližih, svojih prijatelja, kumova, poznanika i slično. U tim pričama čula je dvije verzije kako je nastradao kum Slavko Batik. Po jednoj verziji isti se vraćao s drugim osobama u automobilu od Adice te je pala granata i na taj način je navodno stradao. Po drugoj verziji jedan Srbin koji je prije ratnih događaja imao sa Slavkom određene nesuglasice navodno ga je zaklao u restoranu ili ispred restorana Platana. Ne zna je li netko spomenuo ime tog Srbina, a gotovo je sigurno da nije bilo spomenuto ime Slobodana Raiča. Ne poznaje Slobodana Raiča, niti joj to ime i prezime nešto znači. Poznaje Slavkovu sestru Mariju koju je prije ratnih događaja vidjela možda dva do tri puta, ali ne zna da li se ista preziva Freund. Misli da u vrijeme kada je već bila prošla akcija „Oluja“, Slavkova sestra je došla u ured u kojem je ona radila i kolegica s kojom je radila ju je pozvala, s tim što ona nije ni prepoznala Mariju. Sigurna je da je s Marijom razgovarala općenito o događajima u Vukovaru, i da je istoj spomenula naprijed navedene dvije verzije koje je i sama čula, a čak ne zna ni od koga. Sigurno Mariji nije rekla da je Ruža bila očevidac navedenog ubojstva, jer tako nešto nije ni čula. Nije rekla niti da je Slavka zaklao Srbin koji je držao Platanu, jer to nije ni čula. Nije

rekla da je optuženi zaklao Slavka, jer uopće nije čula ime ni prezime tog Srbina. Ponovila je da je s Ružom Batik imala samo telefonski razgovor, ali ona nije rekla Mariji da se Ruža priključila srpskoj strani, iako je to čula, ali možda kasnije nakon razgovora s Marijom.

Svjedok Savka Arsenić u svom iskazu (list spisa 321) navodi da je prošlo puno vremena i da se baš i ne sjeća nekih detalja. U podrumu na Drvenoj pijaci bilo je više ljudi, a ona se sjeća svojih susjeda bračnog para Milići. U podrumu su bili Ruža Batik (kći njenog brata) i suprug Slavko. Između 09.-11. studenog 1991.godine izašli su iz tog podruma i uputili se prema gradu, jer u navedenom podrumu više nije bilo sigurno. Izašli su zajedno ona, Ruža Batik i bračni par Milići. Slavko Batik izašao je ranije iz podruma, ali ne zna je li ujutro prije njih ili koji dan ranije. Ona i Ruža bile su smještene u podrum Zlatna dolina, a iz istog su odvedene na Velepromet. S Veleprometa zajedno su otišle kod Ružinih roditelja, tj. njenog brata. Slavko, dok je bio u podrumu, nije imao nikakve ozljede niti je hodao uz pomoć štapa. Ne poznaje optuženog.

Svjedok Zdenka Milić u svom iskazu (list spisa 322) navodi da su ona i suprug otišli u podrum koji je bio preko puta njihovog stana. U tom podrumu bili su Ruža i Slavko Batik, a zatim su svi četvero ubrzo otišli u podrum koji je bio dublje u zemlji, a nalazio se u dvorištu kuća na Drvenoj pijaci. Misli da je u navedenom podrumu bilo njih 13. negdje 8 dana prije pada Vukovara izašli su iz podruma i išli dolje prema gradu. Njih četiri su išle zajedno, i to ona, Ruža Batik, Savka Arsenić i jedna Marija čijeg se prezimena ne sjeća. Njen suprug i njena majka iz podruma su ubrzo nakon njih također došli u grad. Nije bila u gradu u istom podrumu s Ružom Batik, a odvedena je na Velepromet i vidjela je Ružu Batik na Veleprometu. Slavko Batik je rano ujutro prije njih izašao iz podruma na Drvenoj pijaci da izvidi gdje bi se uputili. Nije vidjela na koju stranu se Slavko uputio, čekali su ga jedno vrijeme, a onda su izašli iz podruma kako je i opisala. Slavko, dok je bio u podrumu, nije bio opečen po licu, imao je kose više nego na slici, nije hramao niti se koristio štapom. Ne zna što se događalo sa Slavkom, s tim što je kasnije u novinama vidjela sliku kako ga vode određene osobe. Nije poznavala optuženog i ne zna ništa što je radio u vrijeme pred pad Vukovara. Slavko je na slici izgledao starije nego kako je izgledao dok je bio u podrumu.

Svjedok Majprus Zdravko u svom iskazu (list spisa 322) navodi da je Marija Freund njegova kuma. Negdje 1996.-1997.godine vozio je Mariju u Zagreb i zna da su našli Vukovarce, a Marija se raspitivala znaju li nešto o njenom bratu Slavku Batiku. Čuo je kad je jedna osoba Mariji rekla „da ga ne mora tražiti (Slavka Batika), da je isti ubijen i da to zna njegova žena“. Misli da nije govoreno da je Slavko zaklan i ne sjeća se da je itko spomenuo optuženog. Bilo je spomenuto neko kumstvo, ali ne zna u kom kontekstu. Nije se mogao sjetiti je li bilo nekog drugog razgovora.

Iz potvrde Sekretarijata za narodnu obranu „opštine“ Vukovar od 27.03. 1992.godine vidljivo je da je Raič Petar učestvovao u „ratnim operacijama za oslobađanje Vukovara“ od 03.11. 1991.godine do 18.11. 1991.godine u sastavu TO Vukovar. U potpisu je Vujanović Stanko, a za Miroljuba Vujovića sekretara Sekretarijata za narodnu obranu.

Iz zapisnika od 22. rujna 2006.godine (list spisa 135) vidljivo je da se radi o rekonstrukciji kretanja okrivljenog i da je mjesto rekonstrukcije trg Drvena pijaca i ulica P.Preradovića u Vukovaru. Okrivljeni je pokazao lokaciju kuće u kojoj je pronašao civila Slavka Batika, s tim što je sada izgrađena nova zgrada, a ranije je bila dotrajala zgrada i oštećena projektilima. Radi se o ulici I.Meštrovića. Okrivljeni je pokazao pravac kretanja, a isti je označen fotografijama F-5 i F-6. Okrivljeni je također pokazao na kuću br.11 u ulici P.Preradovića i da je u tom dvorištu predao i doveo Slavka Batika, s tim da je i ovdje sada novosagrađena zgrada, a da se prije nalazila stara zgrada. Sam smjer kretanja kao i kuće nalaze se i u tlocrtu koji je u prilogu fotoelaborata.

Sve činjenice koje su vidljive iz zapisnika od 22. rujna 2006.godine jasno su vidljive i na fotografijama fotodokumentacije očevida i tlocrta koji je uz fotodokumentaciju očevida (list spisa 131-134).

Iz izlista popisa nestalih osoba na području vukovarsko-srijemske županije Vladinog Ureda za zatočene i nestale (list spisa 136) vidljivo je da se Batik Slavko nalazi pod rednim brojem 36.

Iz dopisa Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (list spisa 163) vidljivo je da je Slavko Batik evidentiran kao nestala osoba u službenoj evidenciji nestalih osoba tijekom Domovinskog rata koju vodi Uprava za zatočene i nestale. Prema podacima sadržanim u zahtjevu za traženje Slavko Batik nestao je 05. studenoga 1991.godine u Vukovaru, a njegova sudbina do danas nije utvrđena. Iz evidencije osoba koje su bile u neprijateljskom zatočeništvu tijekom Domovinskog rata, a koju vodi Uprava za zatočene i nestale, utvrđeno je da isti nije evidentiran kao osoba koja se nalazila u neprijateljskim zatvorima i logorima.

Iz rodnog lista (list spisa 262) i vjenčanog lista (list spisa 269) vidljivo je da je Slavko Batik rođen 10. kolovoza 1943.godine u Ivankovu, a da je 23. prosinca 1978.godine zaključio brak s Ružom Arsenić rođenom 19.03. 1955.godine iz Bačkog Novog Sela.

Iz potvrđnice Opće bolnice Vukovar od 05. studenoga 2002.godine i medicinskog dokumenta Odjela za kirurgiju od 25.05. 2001.godine (list spisa 335-336) vidljivo je da se optuženi na Odjelu za kirurgiju Opće bolnice Vukovar liječio u periodu od 16.01.-07.02. 1992.godine, a zbog eksplozivne rane desnog stopala, oguljotine na licu i strana tijela u oba oka.

Uvidom u spis R/1-461/97. Općinskog suda Vukovar i čitanjem rješenja iz navedenog spisa od 17. studenoga 1998.godine i ispravka navedenog rješenja vidljivo je da je Ruža Batik 17.11. 1997.godine podnijela prijedlog za proglašenje nestale osobe umrlom, i to svog muža Slavka Batika. Rješenjem je kao dan smrti utvrđen 10. studenog 1991.godine.

Uvidom u fotografiju (list spisa 11) i u fotografiju na listu izvatka iz novina (list spisa 263) vidljivo je da četiri vojnika s oružjem sprovode civila koji se kreće uz pomoć štapa, koji ima zavoj na lijevoj nozi i na lijevoj ruci i izgleda izmučeno i bez kose.

Pregledom DVD zapisa (isti na listu spisa 106, a zapisnik o činjenicama list spisa 318 i 339-340) ne vidi se iz kojeg prostora izvode oštećenog Slavka Batika, nego prva sekvenca na navedenom snimku pokazuje da su oštećeni Slavko Batik i četiri osobe koje ga sprovode već kod treće ili četvrte kuće u Proleterskoj ulici. Optuženi je s desne strane oštećenog i drži dugo oružje u desnoj ruci podignuto u vis. U ulici kojom sprovode oštećenog sve su kuće razrušene. Nesporno je da se od početka snimka vidi da svi slobodno šeću, a sam optuženi je ukazao da su od početka navedene ulice bili zaštićeni i da su samo prije ulaska u tu ulicu pretrčali brisani prostor kada su mogli biti gađani. Nesporno je da Slavko Batik hoda uz pomoć štapa, da mu je lijeva noga u zavoju, da se vide opekline po licu i da se naslućuje da je kosa izgorjela. Na snimku se ne vidi ni jedno borbeno vozilo, niti se može primijetiti da se vide oficiri tadašnje JNA, a optuženi je ukazao da su oficiri bili u dvorištu navedene kuće. Nesporno je da kada je Slavko doveden na 5-6 metara prije nego što će biti uveden u dvorište kuće, vidi se osoba koja na sebi ima bijele hlače, bijelu košulju, vidi se 5-6 vojnika i vidi se jedna ili dvije osobe s fotoaparatom. Na 4-5 m prije nego što će završiti snimak i što će oštećeni biti najviše do pol metra od ulaza u dvorište, vidljivo je da vojnik s kokardom na šubari hvata desnom rukom za lijevu ruku Slavka i da još jedan vojnik od četvorice koji su ga pratili staje uz samog Slavka, a da optuženi zaostaje i zatim se više ne vidi u kadru, a da se zadnjih nekoliko metara između optuženog i oštećenog vide dva - tri vojnika koji su stali između njih. Nesporno je da su oštećenog vodili sredinom ceste i zatim sa sredine ceste zadnjih 5-6 m oštećeni je vođen polulijevo na ulaz u dvorište jedne kuće ispred koje je stajao jedan vojnik, kao da drži stražu. U zadnjem kadru vidjelo se i oko 2 m iza oštećenika, ali se optuženik nije vidio i kako se optuženik ne nalazi na snimku, ne zna se točno gdje je bio u navedenom trenutku.

Cijeneći obranu optuženog, te izvedene dokaze, kako svakog pojedinačno, tako i u njihovoj ukupnosti, a sve u svezi s obranom optuženog, sud je utvrdio da je optuženi počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH-a činjenično i pravno bliže opisano u izrjeci presude.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Jozefine Varga, jer je isti jasan, logičan i okolnosno uvjerljiv.

Iz navedenog iskaza utvrđuje se da je Slavko Batik bio vjenčani kum njenom sinu i snahi Mariji Varga. Sa sigurnošću je prepoznala oštećenog Slavka Batika na slici (list spisa 11) kao i na slikama koje su objavljivane u tisku. Nesporno je da je Slavkova sestra tražila istog. Poznaje optuženog, ali ne zna ni gdje je bio ni što je radio za vrijeme ratnih događaja u Vukovaru.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Pavla Vebera.

Iz navedenog iskaza utvrđuje se da je na slici (list spisa 11) oštećeni Slavko Batik kao civil sa štapom a da je optuženi jedan od vojnika koji su uz Slavka Batika.

Sud je djelomično prihvatio iskaz svjedoka Marije Freund, a djelomično nije. Sud ne prihvaća dio iskaza navedene svjedokinje da je njoj Slavkova kuma (Marija Varga) rekla da je optuženi ubio, tj. zaklao njenog brata (oštećenog Slavka Batika) i da je tome bila prisutna i Slavkova supruga Ruža. Naime, taj dio iskaza u suprotnosti je s iskazom svjedokinje Marije Varge, Ruže Batik i svjedoka Majprus Zdravka. Svjedok Marija Varga je jasno, kategorično, decidirano i detaljno objasnila

što je rekla navedenoj svjedokinji, a to sigurno nije bilo da je optuženi ubio oštećenog Slavka Batika, jer to ista nije ni znala, pa nije mogla ni reći. Okolnosno je, logično, životno i prihvatljivo da su Vukovarci pričali jedni drugima i interesirali se za sudbinu svojih najbližih, svojih poznanika, prijatelja i kumova, a da su zaista govorene razne verzije. Nelogično je i neprihvatljivo da se pričalo da je optuženi ubio oštećenog, a da to nakon što je pokrenut postupak protiv optuženog nitko niti ne spomene kao verziju neke priče, a kamoli da eventualno na to ukaže. Nedvojbeno je da je optuženi privodio oštećenog kao civila koji je bio zarobljen. Također, Ruža Batik u kritično vrijeme je bila u podrumu u centru grada, a zatim, nakon pada grada jedan dan na Veleprometu, te je jedno vrijeme bila u Vojvodini i tek kasnije se vratila u Vukovar. Svjedok Majprus Zdravko, kum navedene svjedokinje Marije Freund koju je i vozio i bio prisutan kad je Marija čula da ne treba tražiti brata, naglasio je da je rečeno samo da je Slavko ubijen, ali nije bilo govora tko ga je ubio, na koji način, a kamoli da je netko spomenuo ime optuženog. Iz svih tih razloga navedeni dio iskaza svjedokinje nije prihvaćen, jer je neistinit.

Sud je prihvatio dio iskaza da se svjedokinja odmah raspitivala za sudbinu svog brata te da je dolazila u Vukovar još 1992.godine i da je tad njena snaha Ruža, supruga Slavka Batika, dobila drugi stan, kao i da joj je rekla da se u TO ne raspituje za Slavka, jer će ona imati problema.

Zaključno, navedena svjedokinja nema nikakvih neposrednih saznanja gdje je bio njen brat u vrijeme pada grada Vukovara, i što se s istim dogodilo, jer je živjela u Njemačkoj.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Katarine Simić.

Iz navedenog iskaza utvrđuje se da civil koji sa štapom hramlje i kojeg privode četiri vojnika je Slavko Batik. Istog je poznavala jer je živio nasuprot njene kuće. Nije bila zajedno sa Slavkom i njegovom suprugom, samo joj je Slavko, jednom prilikom kad su oboje obilazili svoje stanove, rekao da je u podrumu na Drvenoj pijaci.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Stipe Šeremeta, jer je isti jasan, logičan i okolnosno uvjerljiv.

Iz iskaza navedenog svjedoka utvrđuje se da je isti bio pripadnik Zbora narodne garde. Postrojba navedenog svjedoka postupno se povlačila i tri, četiri dana prije pada grada bili su na granici Kačićeve ulice, Drvene pijace i ulice I.G.Kovačića. Nesporno je da je područje Drvene pijace od strane JNA i paravojnih postrojbi zauzeto 14., 15. i 16. studenoga 1991.godine, a da su se hrvatske snage povukle praktično 13.11. 1991.godine s područja Drvene pijace. 15.11. 1991.godine izvješena je srpska zastava na prvoj kući u ulici Tri ruže, a to je također ulica koja počinje od trga Drvena pijaca. Nesporno je da su zapovjednici TO bili Miroљjub Vujević, Stanko Vujanović i Lančuzanin Milan zv.“Kameni“. U vojarni je bilo glavno zapovjedništvo vojske, a odatle su dolazile naredbe za djelovanje TO-a. Činjenica je da kako su njihove (srpske) snage „oslobađale“ dijelove grada, tako su formirali štabove. 11. studenoga 1991.godine navedeni svjedok bio je na ulazu u podrum na Drvenoj pijaci i tad je rekao određenim ljudima da taj podrum više i nije tako siguran i tog 11.11. 1991.godine su zauzeli položaje u ravnini navedenog podruma, jer su se povukli s Milovog brda. Srpske snage nisu ušle na Drvenu pijacu 13. i 14. studenoga 1991.godine, ali je činjenica da 14.11. 1991.godine Drvena pijaca nije bila pod kontrolom (potpunom) hrvatskih snaga. Iz iskaza navedenog svjedoka nesporno je da civil sa štapom kojeg vode je Slavko Batik, a također je prepoznao optuženog.

Nesporno je da Slavka vode Proleterskom ulicom. Navedeni svjedok primijetio je da 14.11. 1991.godine neke osobe s područja Drvena pijaca, tj. kroz dvorište kuće gdje je bila vulkanizerska radnja, odlaze prema području koje su hrvatske snage izgubile dan, dva prije navedenog dana.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Vlade Rusina.

Iz iskaza navedenog svjedoka utvrđuje se da je isti bio pripadnik Zbora narodne garde, te da je ranjen 31.10. 1991.godine. 18.11. 1991.godine zarobljen je u skloništu galerije Bauer (centar grada) i natjeran da pomoću štaka hoda do Drvene pijace gdje je dotjerano puno civila koji su istjerani iz skloništa. 18.11. 1991.godine zatočeni civili s Drvene pijace odvedeni su u prostor Veleprometa gdje se vršila selekcija. Nedvojbeno je da je navedeni svjedok prepoznao optuženog, kao i oštećenog Slavka Batika na slici. Slavka su privodili Preradovićevom ulicom, koja ide od Drvene pijace prema Vuteksu. Valja ukazati da se iz iskaza navedenog svjedoka utvrđuje, a opće je poznato da je 18.11. 1991.godine na Drvenu pijacu dovedeno stotinjak osoba, da su civili u jednoj kući ispitivani, mučeni, zlostavljani, poneki i ubijani, a oni koji nisu ubijeni, navedeni dan i sljedeći dan odvođeni su na Velepromet. Međutim, nedvojbeno je da oštećeni Slavko Batik nema nikakve veze s događajima od 18. studenoga 1991.godine, jer je on zarobljen 16. studenoga 1991.godine i jedino je on taj dan zarobljen i odveden u kuću u tadašnjoj Proleterskoj ulici.

Sud nije prihvatio dio iskaza svjedoka Ivana Barca u kojem tvrdi da je 14.12. 1991.godine prilikom „prijema“ u Zatvor u Mitrovici vidio Slavka Batika, dok ostale dijelove iskaza sud prihvaća.

Iz dijela iskaza koje sud prihvaća utvrđuje se da je navedeni svjedok kao civil uhićen 08.12. 1991.godine i odveden u vojarnu u Vukovaru. Ukazuje se da je nesporno da je Vukovar okupiran s 19.11. 1991.godine i da je navedeni svjedok ostao na području grada koji je okupiran, te da je uhićen po prijavi Nedučić Laze, s tim da je prijava podnijeta iz privatnih razloga, na što ukazuje navedeni svjedok. Nedvojbeno je da je svjedok zadržan i ispitivan u vojarni u Vukovaru do 14.12. 1991.godine kada je odveden u zatvor u Sremskoj Mitrovici. Prihvaća se i dio iskaza da je u Mitrovici ostao 111 dana. Bio je 118. zarobljenik u sobi, a između ostalih u navedenoj sobi bio je i Stipo Šeremet. Nedvojbeno je činjenica da u vrijeme kada je navedeni svjedok doveden u Mitrovicu, svi zatvorenici su bili relativno uredni, tj. nitko nije izgledao kao oštećeni Slavko Batik na slici i snimku, ili kako je svjedok naveo, da je jedna osoba dovedena u dio zatvorskog kompleksa u Mitrovici gdje je praktično bio prijem osoba koje su dovođene. Prihvaća se i dio u kojem je ukazao da je na slici (list spisa 11) prepoznao kako oštećenog Slavka Batika, tako i optuženog. Nadalje, nesporno je da je navedeni svjedok u jako dobrim odnosima s obitelji optuženog, da su supruga svjedoka i majka optuženog zajedno radile. Također, navedeni svjedok prvo je rekao optuženikovom ocu da želi svjedočiti, a nakon toga je i svjedočio na sudu, s tim da je znao da se vodi postupak protiv optuženog zbog oštećenog Slavka koji je radio u „Gvoždaru“.

Sud nije prihvatio dio iskaza svjedoka da je 14.12. 1991.godine prilikom „prijema“ u Zatvor u Mitrovici u „prijemnoj kancelariji“ prepoznao oštećenog Slavka Batika, jer je taj dio iskaza okolnosno neuvjerljiv, nejasan, tj. nesiguran. Nedvojbeno je činjenica da je svjedok na glavnoj raspravi i sam istaknuo da ne može tvrditi sa 100% sigurnošću da je prepoznao Slavka Batika, a također opisi navodne osobe koja je dovedena u „prijemnu kancelariju“ nejasni su, kontradiktorni, neuvjerljivi i

okolnosno neprihvatljivi. Naime, sam svjedok, kako u istrazi, tako i na glavnoj raspravi, više puta je ponovio da kada su njemu uzimani podatci u „prijemnoj kancelariji“ nije prepoznao osobu koju su uveli u navedenu prostoriju, a čak što više, smatrao je da ta osoba ima 60 godina. Također, bilo mu je naređeno da gleda dolje, i nije smio gledati slobodno u navedenoj kancelariji. Svjedok je bio u sobi sa 117 zatvorenika, viđao je zarobljenike i iz drugih soba u Zatvoru u Mitrovici i nesporno je da ni jedan zarobljenik nije izgledao zapušteno i neugledno kao osoba za koju je pomislio da je Slavko Batik. Nadalje, nedvojbeno je činjenica da nitko nikada nije vidio Slavka Batika zarobljenog u Mitrovici, niti se uopće pričalo da je isti odveden u Mitrovicu ili negdje drugdje, već je bilo više verzija, ali u svakoj verziji Slavko je ubijen ili je smrtno stradao prije pada grada Vukovara. Dvadesetak dana prije 14.12. 1991.godine u Mitrovicu su dovedeni gotovo svi zarobljenici iz Hrvatske (dovođeni 18.-21.11. 1991.godine) i 14.12.1991.godine je postojala evidencija tko je zarobljen u Mitrovici. Zaključno, Slavko Batik nije bio doveden na Drvenu pijacu 18.11. 1991.godine, jer je 16.11. 1991.godine na području Drvene pijace zarobljen i odveden u jednu kuću u blizini područja Drvene pijace. Okolnosno je neprihvatljivo da je oštećeni 14.12. 1991.godine vođen u Mitrovici ili da je tog dana bio u Mitrovici, a zatim vraćen u Vukovar radi nekih prepoznavanja. Naime, nesporno je da je Slavko Batik bio civil, da nije bio osoba važnija u obrani Vukovara i stoga nema ni jednog logičnog razloga i okolnosno prihvatljivog da bi eventualno samo njega skrivali u Mitrovici i posebno ispitivali radi odavanja nekih podataka, tj. vraćali ga u Vukovar radi nekih prepoznavanja, jer je nesporno da je Slavko Batik sa svojom suprugom i drugih desetak osoba bio u skloništu i nije uopće imao spoznaje koje bi eventualno zanimale „srpsku“ stranu. Iz svih navedenih razloga, a imajući u vidu da je navedeni svjedok prijatelj s optuženim, tj. njegovom obitelji, da se sam ponudio da svjedoči, a posebno imajući u vidu da je i sam svjedok naknadno pomislio da se radi o oštećenom Slavku i da općenito ni sam nije bio siguran da bi se zaista radilo o oštećenom Slavku, kao i imajući u vidu činjenicu da je svjedok svjedočio u fazi postupka kada je optuženi terećen da je ubio oštećenog Slavka, dok praktično navedeni dio iskaza svjedoka nije ni od presudnog značaja za činjenice za koje je optuženi oglašen krivim, sud nije prihvatio navedeni dio iskaza svjedoka, jer je isti neistinit.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka oštećene Ruže Batik.

Iz iskaza navedene svjedokinje utvrđuje se da je ona 26.06. 1991.godine na inicijativu svog supruga (ošt.Slavka Batika) odvela njihovo dijete u Bačko Novo Selo (Vojvodina). Ona je bila u navedenom mjestu do 24.08. 1991.godine kada se vratila u Vukovar da bi bila sa svojim suprugom. Nesporno je da su ona i suprug stanovali u stanu iznad skladišta „Gvoždara“. Nadalje, ona i suprug zajedno s drugim osobama, najmanje od početka 09. mjeseca 1991.godine, bili su u podrumu ispod kavane Beli golub, a ubrzo u podrumu kuća koje su na trgu Drvena pijaca. Njen suprug, dok se to moglo, obilazio je njihov stan. U podrumu koji je bio ispod stanova koji se vode kao stanovi na Drvenoj pijaci, bila je zajedno sa suprugom, Arsenić Savkom, bračnim parom Milić, a bilo ih je stalno najmanje preko 10 osoba, a ponekad 20, možda i koja više. Oko 10. studenoga 1991.godine, koji dan više ili manje, a logično je da je to bilo dan, dva poslije toga, njen suprug izašao je iz podruma u namjeri da potraži drugo sklonište. Nedvojbeno je činjenica da su snage tzv.JNA i pridruženih parapostrojbi zauzimale dio po dio grada i da podrum u kojem su bili nije bio više tako siguran. Kada se iskaz oštećene poveže s iskazom svjedoka Stipe Šeremeta, logično i okolnosno uvjerljivo može se zaključiti da je Slavko Batik

najvjerojatnije koji dan poslije 10.11. 1991.godine prvi izašao iz podruma u namjeri da potraži sigurnije sklonište za sebe, svoju suprugu i ostale koji su u tom trenutku još ostali u navedenom podrumu. Naime, nedvojbeno je da je svjedok Stipe Šeremet 11. studenoga 1991.godine bio na ulazu u podrum na Drvenoj pijaci i da je tad rekao da su se povukli s Milovog brda, tj. tad su zauzeli položaje u ravnini podruma koji je bio na Drvenoj pijaci. Valja istaknuti da je navedeni svjedok Stipo Šeremet ukazivao da je 14.11. 1991.godine vidio neke osobe koje su išle ka teritoriju koje su hrvatske snage izgubile dan, dva prije navedenog dana. Nedvojbeno je da su Ruža Batik, njena „tetka“ Arsenić Savka, bračni par Milić i još neka osoba dana 10. studenoga 1991.godine ili koji dan kasnije iz podruma na Drvenoj pijaci otišli prema centru grada. Ponovno treba naglasiti da iskazi svjedoka oštećene Ruže Batik, Arsenić Savke, Milić Zdenke nisu tako decidirani i jasni, kao iskaz svjedoka Stipe Šeremeta, te stoga okolnosno je uvjerljivo zaključiti da su se događaji o kojima govori Ruža Batik, Arsenić Savka i Milić Zdenka dogodili i nekoliko dana nakon 10. studenoga 1991.godine, tj. možda i 10.-14. studenoga 1991.godine. Nesporno je da je svjedokinja otišla u centar grada, da je zajedno s „tetkom“ smještena u podrum zvani Zlatna dolina, a da su Milići bili smješteni u podrum ispod prodavaonice „Jugoplastika“. Nedvojbeno je činjenica da je navedena svjedokinja – oštećena, nakon što su vojnici JNA zauzeli dio grada, autobusom odvedena na Velepromet, gdje je prenoćila jednu noć. Činjenica je da je navedena svjedokinja – oštećena nakon jedne noći na Veleprometu otišla kod svojih roditelja i da se 1992.godine (proljeće-ljeto) vratila u Vukovar. Sud prihvaća da se Ruža Batik interesirala za sudbinu svog supruga, ali je činjenica da se ona kad se vratila u Vukovar, priključila civilnoj zaštiti, tadašnjim okupatorskim snagama, i da je imala strah ukoliko se pojedine osobe interesiraju za sudbinu njenog supruga. Nesporno je da ona ne zna ništa o sudbini svog supruga, da ga je ona prepoznala na slici i snimku i da je isti na slici i snimku izgledao znatno stariji, bez kose, da je hodao uz pomoć štapa, tj. hramao, a da je prije toga izgledao puno mlađi, bez ozljeda, a u istoj odjeći kao i na snimku i da prije toga nije imao štap koji bi mu eventualno služio za hodanje. Nedvojbeno je činjenica da ne poznaje optuženog i da nema saznanja što se dogodilo s njenim suprugom. Činjenica je li oštećena Ruža Batik ostvarila pravo na mirovinu, kao supruga ubijenog, nije od bitnog utjecaja za ovaj kazneni postupak. Također, za ovaj kazneni postupak nebitno je što je navedena oštećenica svojoj kumi Mariji Vargi spuštala slušalicu i govorila da ne želi razgovarati s „ustašama“. Nakon što se svjedokinja vratila u Vukovar, iskoristila je prigodu da svoje nacionalno porijeklo iskoristi bolje za sebe i zajedničko dijete. U tom smislu valja razumjeti i zahtjev za proglašenje nestalog Slavka Batika umrlim i ostvarivanje prava iz te osnove, jer za ovaj postupak je to nebitno. Zaključno, svjedok oštećena Ruža Batik bila je sa svojim suprugom od 24.08. 1991.godine pa do 10. studenoga 1991.godine, tj. kako ovaj sud prihvaća, i koji dan kasnije u podrumu na području Drvene pijace i oštećeni Slavko Batik rano ujutro između 10.-najkasnije 14. studenoga 1991.godine, izašao je iz navedenog podruma u namjeri da potraži sigurnije sklonište za sebe, svoju suprugu, njenu tetu i još nekoliko osoba koje su ostale u navedenom skloništu, ali kako se nije vratio sat-dva, ostali iz podruma otišli su ka centru grada (držale su ga hrvatske snage), a za sudbinu Slavka Batika nije se znalo, čak se ne zna ni danas jer se vodi kao nestali. Oštećena je postavila imovinskopravni zahtjev, naglasivši da će kasnije isti precizirati.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Željka Savića.

Iz iskaza navedenog svjedoka utvrđuje se da isti nije bio mobiliziran 1991.godine, da je bio u školi u Somboru i da se 1992.godine vratio u Vukovar. Nedvojbeno je da ne poznaje optuženog ni oštećenog. Valja ukazati da je i sam optuženi naglasio da „navedeni Savić“ nije onaj „Savić Željko ili Želimir ili u svakom slučaju osoba po prezimenu Savić“ kojeg je on zatekao kad je pristupio pripadnicima TO u Novoj ulici.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Damira Dukića.

Iz iskaza navedenog svjedoka nesporno je da je isti 1992.godine promijenio prezime iz Lermajer u Dukić. Također, nesporno je da je isti bio „rezervist“ JNA. Međutim, isti nije bio na području oko Drvene pijace, niti ima neposrednih saznanja što se događalo u vrijeme kritičnih događaja. Navedeni svjedok bio je zajedno s rezervistima iz Srbije. Ne zna ni kada je mobiliziran i zaključno nema saznanja o neposrednim događajima.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Katarine Menges.

Iz iskaza navedene svjedokinje utvrđuje se da je ista poznavala optuženog, jer je živio preko puta njene kuće. Međutim, od 04.10. 1991.godine njen sin je nju zajedno sa sestričnom Anom i suprugom iste Ivanom, premjestio u sklonište Mađarske škole, tj. u drugi dio grada. Nedvojbeno je da je navedena svjedokinja 18.11. 1991.godine odvedena na Velepromet, gdje je vidjela brata i roditelje optuženog, ali ne i optuženog. Nedvojbeno je da je na slici (list spisa 11) prepoznala kako optuženog, tako i oštećenog Slavka Batika za kojeg je znala da se zove Slavko, a nije znala prezime. Nedvojbeno je daje nakon mirne reintegracije samo jednom vidjela optuženog u obiteljskoj kući roditelja optuženog.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Slobodana Duraja, jer je isti jasan, logičan i okolnosno uvjerljiv.

Iz iskaza navedenog svjedoka nedvojbeno se utvrđuje da je isti poznavao optuženog Slobodana Raiča zv.“Buba“, i to od prvog razreda osnovne škole, jer su živjeli u istoj ulici. Nadalje, navedeni svjedok bio je dragovoljni pripadnik Zbora narodne garde. Sredinom 10. mjeseca 1991.godine iza leđa branitelja su ušli neki vojnici. Nakon navedenog događaja navedeni svjedok, kao komandir voda, išao je u pregled obiteljskih kuća na području Sajmišta i bliže okoline (gdje je kuća i roditelja optuženog), te je krajem 10. mjeseca 1991.godine vidio optuženog, njegovog brata i roditelje u obiteljskoj kući, s tim da nije bilo ni oružja, niti eventualno drugog što bi upućivalo na neprijateljske djelatnosti. Nedvojbeno je da je navedeni svjedok 17.11. 1991.godine oko 22,00 sata išao u proboj. Navedeni svjedok ne zna ništa konkretnije, određenije što se događalo u području Drvene pijace od 10.-17. studenoga 1991.godine (kad je izašao iz Vukovara). Činjenica je da je „Petrova gora“ zauzeta još početkom listopada 1991.godine.

Sud je u cijelosti prihvatio iskaz svjedoka Marije Varga, jer je isti jasan, logičan i okolnosno uvjerljiv, a potvrđen iskazom svjedoka Jozefine Varga i Majprus Zdravka.

Iz navedenog iskaza potvrđuje se da je oštećeni Slavko Batik bio vjenčani kum njoj i njenom suprugom. Logično i prihvatljivo je da je znala bračni par Slavka i Ružu Batik. Svjedokinja je radila u Vuteksu (relativno blizina Drvene pijace, tj. oko kilometar), s tim da je stanovala sa suprugom i svojom djecom u Borovu naselju (oko 7-10 km) od trga Drvene pijace. Nadalje, nesporno je da je svekrva

navedene svjedokinje stanovala u ulici koja je bila u širem krugu Drvene pijace. Navedena svjedokinja samo je u 08. mjesecu i eventualno u 09. mjesecu 1991.godine bila kod svekrve, a inače je sa suprugom, djecom i najmanje nakon prve polovice 09. mjeseca i sa svekrvom (Jozefina Varga) živjela u Borovu naselju. Nesporno je da je njen suprug ranjen u prvoj trećini 11. mjeseca 1991.godine (najkasnije do 07.11. 1991.godine) kao pripadnik Zbora narodne garde. Ona nije imala kontakt s oštećenim Slavkom i njegovom suprugom Ružom Batik u tijeku 1991.godine. Njen suprug joj nije pričao da je imao kontakt s istima. Njen suprug, nakon što je ranjen, liječen je u bolnici u Vukovaru, ali nažalost sve ukazuje da je ubijen na Ovčari, jer su u 04. mjesecu 2001.godine identificirani njegovi posmrtni ostatci. Logično je i okolnosno prihvatljivo da svi Vukovarci koji su bili prognani, kada su zajedno, razgovarali su o svojim najbližima (suprug, djeca, roditelji, kumovi, rodbina i poznanici), tako da je i navedena svjedokinja u jednoj prigodi u Zagrebu (najvjerojatnije 1996.-1997.godine) razgovarala sa sestrom svog kuma, tj. Marijom Freund i tada joj rekla da je najvjerojatnije njen brat Slavko Batik ubijen u Vukovaru i da nema smisla da ga traži u navedeno vrijeme, jer je ranije ubijen. Navedena svjedokinja u navedeno vrijeme čak nije znala ni za sudbinu svog supruga (kasnije identificiran da je ubijen na Ovčari) a nesporno je da je čula više verzija kako je ubijen njen kum (Slavko Batik). Nesporno je da je navedena svjedokinja ukazala Mariji Freund da se pričalo da je Slavka Batika ubio neki Srbin, ali bez navođenja imena i prezimena, pred kavanom u centru grada ili po drugoj verziji da je poginuo kad se vraćao iz područja Adice, dijela grada dalje od centra ka Lušcu, kada je na automobil, u kojem je navodno bio i oštećni Slavko Batik, pala granata. Zaključno, nedvojbeno je da navedena svjedokinja ni u jednom trenutku nije ekla svjedokinji Mariji Freund da je Slavka Batika ubio (zaklao) optuženi Raič, jer to navedena svjedokinja nikada nije čula, a okolnosno i logično je uvjerljivo da se ista više zanimala za sudbinu svog supruga, a ne kuma, i stoga između ostalog nije ni prihvaćen dio iskaza svjedokinje Marije Freund u kojem je ukazivala da je svjedokinja Marija Varga rekla navedene riječi, jer je to nelogično, okolnosno neuvjerljivo.

Sud je prihvatio iskaz svjedokinje Savke Arsenić.

Iz iskaza navedene svjedokinje utvrđuje se da je navedena svjedokinja naglašavala da je prošlo puno vremena i da se ne može sjetiti sa sigurnošću kad je oštećeni Slavko Batik, odnosno ona, njena nećakinja Ruža Batik, bračni par Milić, kao i neke druge osobe izašle iz podruma tzv. područja Drvene pijace. Međutim, nesporno je da su ona, kćerka njenog brata Ruža Batik, njen suprug Slavko (Batik), bračni par Milić, kao i više drugih osoba bili u podrumu područja trga Drvena pijaca. Svjedokinja naglašava da je oštećeni Slavko između 09.-11. studenoga 1991.godine izašao iz podruma, ali ne zna u kom pravcu. Nesporno, istog dana kada je prije njih izašao oštećeni Slavko, ona, Ruža Batik, bračni par Milići izašli su iz navedenog podruma te se uputili ka centru grada, gdje su bili smješteni u podrumu centra grada, ona i Ruža u podrum „Zlatna dolina“. Kada su uhićeni, odvedene su na Velepromet, a nakon Veleprometa dopušteno im je da odu kod Ružinih roditelja, tj. njenog brata Slavka koji je živio u Vojvodini. Nesporno je da je Slavko bio s njima u podrumu u naprijed navedeno vrijeme kada je otišao potražiti novo sklonište, ali kako se određeno vrijeme, sat - dva nije vratio, oni su otišli kako je naprijed navedeno. Također, nesporno je da Slavko, dok je bio u podrumu, nije imao nikakve ozljede, nije hodao uz pomoć štapa. Ne poznaje optuženog.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Zdenke Milić.

Iz navedenog iskaza utvrđuje se da su ona i suprug prvotno otišli u podrum gdje su prvotno bili Ruža i Slavko Batik, da bi zatim svi zajedno otišli u podrum poznat kao podrum ispod kuća na Drvenoj pijaci. U navedenom podrumu, u zadnje vrijeme, bilo je njih trinaest. Nesporno je da svjedokinja nije kategorična, ali negdje osam dana prije pada Vukovara (od 10. nekoliko dana nadalje), izašli su iz podruma i otišli dolje prema gradu. Nedvojbeno je da su ona, Ruža Batik, Savka Arsenić i jedna Marija, čijeg se prezimena ne sjeća, sišli dolje prema gradu. Njen suprug i njegova majka su neposredno nakon njih izašli i također sišli dolje prema gradu. Također, nesporno je da nije bila u istom podrumu s Ružom Batik i Savkom Arsenić, ali kada je 18.11. 1991.godine dovedena na Velepromet, vidjela je Ružu Batik. Neposredno prije nego što će oni izaći iz podruma u predjelu Drvene pijace, izašao je Slavko Batik, ali ne zna gdje se uputio i u kom smjeru. Prepoznala je na slici (list spisa 11) oštećenog Slavka Batika, s tim što je isti izgledao starije nego kako je izgledao u podrumu. Ne poznaje uopće optuženog.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Majprus Zdravka, jer je isti jasan, logičan i okolnosno uvjerljiv.

Iz navedenog iskaza utvrđuje se da je Marija Freund njegova kuma. Nesporno je da je 1996. – 1997. svoju kumu Mariju Freund vodio (u Zagreb) kod Vukovaraca da bi se ista raspitala za sudbinu svog brata, Slavka Batika. Također, nedvojbeno je da je navedeni svjedok čuo da je jedna osoba (najvjerojatnije kuma svjedokinje) rekla da se ne treba raspitivati za sudbinu svog brata, jer je isti ubijen. Nedvojbeno je da uopće nije spominjano poimence tko je ubio Slavka Batika, već su spominjane dvije verzije kako je ubijen Slavko Batik. Također, spomenuto je neko kumstvo, ali logično i okolnosno uvjerljivo je da je kuma na vjenčanju Slavka i Ruže Batik govorila ono što je znala u tom trenutku, a činjenica je da nije znala ni što je s njenim suprugom, a kamoli s kumom. Nedvojbeno je da on ne zna za neki drugi razgovor osim biti razgovora koji je naprijed naveden.

Iz potvrde „Sekretarijata za narodnu obranu opštine Vukovar“ od 27.03. 1992.godine utvrđeno je da je otac optuženog (Raič Petar) učestvovao u ratnim operacijama za oslobađanje Vukovara od 03.11. 1991. do 18.11. 1991.godine u sastavu TO Vukovar. Nesporno je da je navedenu potvrdu u ime Vujanović Stanka „sekretara Sekretarijata za narodnu obranu“ potpisao Mirosljub Vujović.

Iz zapisnika od 22. rujna 2006.godine (list spisa 135) utvrđuje se kako se radi o rekonstrukciji događaja kretanja okrivljenog, a da se okrivljeni kretao od Drvene pijace i ulicom P.Preradovića u Vukovaru. Nesporno je da je optuženi pokazao kuću u kojoj je pronašao civila Slavka Batika, kao i pravac kretanja kojim je zajedno sa drugim osobama vodio oštećenog. Također, nesporno je da je pokazao kuću u kojoj je kako on u navedenoj rekonstrukciji navodi predao i doveo oštećenog i da se radi o kući br.11 u navedenoj ulici. Nedvojbeno je činjenica da je kuća u kojoj je zarobljen Slavko Batik kao i kuća u čijem dvorištu je predan Slavko Batik, više ne izgledaju kao u vrijeme 1991.godine, tj. i jedna i druga kuća su izgrađene u postupku obnove kao nove kuće. Također, nesporno je da smjer kretanja kao i obje kuće nalaze se u tlocrtu prikazanom u prilogu fotoelaborata.

Sve činjenice utvrđene iz navedenog zapisnika jasno su utvrđene uvidom u fotografije fotodokumentacije očevida i tlocrt koji je prilog uz navedenu fotodokumentaciju očevida, tj. nesporno je na tlocrtu prikazana kuća u kojoj je

pronađen Slavko Batik, kao i kuća u koju je doveden, a isprekidanim crticama prikazan je smjer kretanja kojim su vodili oštećenog.

Iz izlista popisa nestalih osoba za područje vukovarsko-srijemske županije, Vladinog Ureda za zatočene i nestale utvrđuje se da se Batik Slavko kao nestala osoba vodi pod rednim brojem 36.

Iz dopisa Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti kao i evidencije osoba koje su bile u neprijateljskom zatočeništvu tijekom Domovinskog rata, a koju vodi Uprava za zatočene i nestale osobe, utvrđuje se da Slavko Batik ni u jednom trenutku nije evidentiran kao osoba koja se nalazila u neprijateljskim zatvorima i logorima, tj. utvrđuje se da Slavko Batik nije uopće bio odveden i zatočen u zatvoru ili logoru koji su bili organizirani na teritoriju Republike Srbije, ili teritoriju koji su privremeno okupirale okupacijske vlasti.

Iz rodnog i vjenčanog lista utvrđuje se da je Slavko Batik rođen 10. kolovoza 1943.godine u Ivankovu, a brak je zaključio 23. prosinca 1988.godine s Ružom Arsenić.

Iz medicinskog dokumenta Odjela za kirurgiju Opće bolnice Vukovar i potvrdnice Opće bolnice Vukovar utvrđuje se da se optuženi liječio na Odjelu Kirurgije Opće bolnice Vukovar od 16.01. do 07.02. 1992.godine zbog ozljeda desnog stopala (eksplozivna rana), oguljotine na licu i imao je strana tijela u oba oka.

Uvidom u spis R/1-461/97. Općinskog suda Vukovar i čitanjem rješenja i ispravka rješenja iz navedenog spisa nesporno se utvrđuje da je Ruža Batik 17.11. 1997.godine podnijela prijedlog za proglašenjem nestale osobe umrlom, tj. proglašenjem Slavka Batika umrlim, a isti se vodio kao nestala osoba. Rješenjem je kao dan smrti utvrđen 10. studenog 1991.godine.

Uvidom u fotografiju (list spisa 11) i u fotografiju na listu izvotka iz novina (list spisa 263) utvrđuje se da četiri vojnika s oružjem sprovode civila koji se kreće uz pomoć štapa, da civil ima zavoj na lijevoj nozi i lijevoj ruci, izgleda izmučeno i bez kose. Nesporno je utvrđeno da je civil Slavko Batik, a optuženi jedan od četvorice vojnika koji vode navedenog civila.

Pregledom DVD zapisa utvrđuje se da oštećenog Slavka Batika sprovode četiri osobe, s tim da prvi snimak na kojem se vidi oštećeni, optuženi i još tri osobe pokazuje da se naprijed navedeni nalaze kod treće ili četvrte kuće u Proleterskoj ulici. Optuženi je s desne strane oštećenog i drži dugo oružje u desnoj ruci podignuto uvis. Sve kuće u ulici kojom vojnici sprovode oštećenog su razrušene. Od prvog snimka pa nadalje nesporna je činjenica da svi slobodno šeću, tj. nisu ugroženi od djelovanja druge strane (hrvatske). Oštećeni hoda uz pomoć štapa, lijeva noga mu je u zavoju, nesporno je da mu je kosa u većem dijelu izgorjela i vide se opekline po licu. Ne vide se oficiri tadašnje JNA niti ijedno borbena vozilo. U blizini kuće, tj. na udaljenosti 5-6 m od kuće u koju će biti uveden oštećeni. vidi se osoba koja na sebi ima bijele hlače, bijelu košulju, kao i jedna ili dvije osobe s fotoaparatom i 5-6 vojnika. Na oko pola metra do ulaza u dvorište nesporno je da vojnik s kokardom na šubari (jedan od četvorice koji su privodili optuženog) hvata desnom rukom za lijevu ruku oštećenog, a još jedan vojnik od četvorice koji su pratili

oštećenog staje uz samog oštećenika, a optuženi zaostaje i više se ne vidi u kadru prilikom uvođenja oštećenog u dvorište kuće u koje je uveden. Nesporna je činjenica da se na snimku ne vidi iz kojeg prostora izvode oštećenog Slavka Batika.

Sud je u najvećem dijelu prihvatio obranu optuženog.

Sud prihvaća da je optuženi do 02.11. 1991.godine bio u svojoj kući zajedno s bratom i roditeljima i da se nije priključio niti i jednoj strani u sukobu. Prihvaća se da je optuženi zajedno s bratom i roditeljima odveden prvo u vojarnu u Vukovaru, a zatim u Negoslavce, gdje je i prenoćio, tako da se 04.11. 1991.godine priključio paravojnim postrojbama kojima je zapovijedao Miroljub Vujović s tim da u širem smislu su svi bili pod komandom kapetana Radića. Optuženi svoju postrojbu opisuje kao teritorijalnu obranu, s tim da je zapovjednik voda bio Miroljub Vujović. Nesporno je da je optuženi u prvu akciju išao 08. ili 09.11. 1991.godine, a radilo se o osvajanju kuća, tj. dijela grada oko škole II. kongres. Također, prihvaća se da je optuženi, zajedno s paravojnom postrojbom kojoj je pripadao, 14.11. 1991.godine išao u akciju osvajanja šireg prostora oko „Drvene pijace“. Akcija se vodila u tri pravca, tj. kroz tri ulice. On je s vojnicima iz njegovog dijela voda išao Kačićevom ulicom, jedan dio je išao Proleterskom ulicom, a jedan ulicom koja vodi do Milovog brda. 14.11. 1991.godine zauzeli su polovicu Kačićeve ulice. 16.11. 1991.godine nastavilo se s akcijom osvajanja daljih teritorija od sredine Kačićeve ulice ka Drvenoj pijaci i dolje prema centru grada. Optuženi je bio u kući pored kuće u kojoj je pronađen i zarobljen civil Slavko Batik. Nesporno je, kada je optuženi ušao u kuću u kojoj je pronađen Slavko Batik, u tom trenutku jedan od vojnika držao je nož na ruci Batika, kao da će ga rezati i ispitivao ga je gdje je oružje i gdje su ostali vojnici. Nesporno je da je Slavko Batik imao opekline po licu i čelu, izgledao je ošamućeno, preplašeno i kad je jedan od vojnika zarezao po prstima Slavka Batika, viknuo je da poznaje osobu, da je puste i da se ne radi o vojniku. Optuženi je u iskazu u istrazi naglasio da je zajedno s tim civilom (Slavko Batik) i trojicom njemu nepoznatih rezervista krenuo ulicom da bi izveli osobu iz zone vojnih „dejtava“. Naglasio je da su išli ulicom iz pravca Drvene pijace prema Sajmištu i hodali su stotinjak metara do štaba majora Šljivančanina. Ukazivao je da se netko iz štaba obratio njima s pitanjem koga to vode, a on ništa nije rekao, a objasnio je netko od rezervista o čemu se radi. Nadalje, objašnjavao je da ispred zgrada štaba bili su reporteri, ali ne zna koje televizije, a mislio je da ima i predstavnika međunarodne zajednice, jer su bili obučeni u bijela odijela. U tom iskazu u istrazi rekao je da se nakon naprijed navedenog vratio s navedena tri rezervista nazad na početni položaj niže kod Drvene pijace i nastavili su provjere i obilasku kuću po kuću. U obrani danoj na zapisnik 29. siječnja 2007.godine pojasnio je da su Slavka Batika na ulici predali Veselinu Šljivančaninu i njegovim oficirima, tako da nije vidio je li Batik ušao u dvorište gdje je bio smješten štab majora Šljivančanina. Valja naglasiti da je u navedenom iskazu optuženi rekao da je Šljivančanin naredio da se vrate na početni položaj, odnosno na Drvenu pijacu, a obzirom da je akcija čišćenja kuća. U pogledu navedenih činjenica kome je predan oštećeni Slavko Batik, točno gdje i na kom mjestu, tko je naredio da se vrate na položaj kod Drvene pijace optuženi u biti mijenja svoju obranu danu na glavnoj raspravi od 14. veljače 2008.godine, ukazujući na sasvim novu činjenicu, a to je da je jedan oficir ušao u kuću odmah nakon što su pronašli Slavka Batika, da je taj oficir pozvao „sanitetliju“ i da je ta osoba zavela ruku i nogu oštećenom Slavku. Nadalje, tada prvi put govori da je taj oficir slučajnim odabirom pokazao na njega i još trojicu drugih vojnika koji su zajedno s njim priodili od točke „A“ do točke „B“ oštećenog Slavka Batika. Tada govori da se na snimku vidjelo da je on pratio Slavka Batika, s

tim da pred samo uvođenje Batika u dvorište štaba su Slavka okružili drugi vojnici i da on nije ni ušao za istim u dvorište. Sada samo govori kako zna da je u blizini bio kapetan Radić, jer su akcije vodili pod komandom navedenog kapetana Radića. Sud ne prihvaća dio obrane optuženog u kojem je govorio da su Slavka Batika predali majoru Šljivančaninu osobno, tj. njegovom štabu, kao i da je major Šljivančanin naredio da se vrate u akciju čišćenja kod Drvene pijace. Ne prihvaća se ni dio obrane da su oštećenog Slavka Batika predali oficirima JNA. Ne prihvaća se niti da je oficir JNA slučajnim odabirom pokazao na optuženog da privedu oštećenog od točke „A“ do točke „B“, jer u svezi majora Šljivančanina i predaje oficirima JNA i sam optuženi je izmijenio taj dio obrane, a nakon što je osobno dva puta u detalje pregledao DVD snimak na kojem se vidi na kojem on i još tri vojnika vode zarobljenog Slavka Batika. Ne prihvaća se ni dio obrane da je oficir JNA slučajnim odabirom, a kroz to logički bi bio zaključak, naredio optuženom i trojici vojnika da odvedu Slavka Batika, jer je taj dio iskaza prvi put spomenut tek na glavnoj raspravi 14. veljače 2008.godine, s tim da bi na glavnoj raspravi 18. veljače 2008.godine naglasio da je naredba oficira glasila: „Vodite ga gore prema Vuteksu!“ jer je taj dio obrane dan u cilju izbjegavanja kaznene odgovornosti i u vrijeme kada je optuženi gledanjem DVD snimka nedvojbeno zaključio da se na snimku ne vidi trenutak zarobljavanja Slavka Batika, kao ni početak kada će voditi Slavka Batika, nego tek se vidi kada se nalaze kod treće, četvrte kuće u tadašnjoj Proleterskoj ulici. Navedeni dio iskaza je neistinit, dan isključivo u cilju izbjegavanja kaznene odgovornosti, a da je to bila istina, optuženi bi tu činjenicu ukazao u svojoj obrani danoj 09. svibnja 2006.godine i 29. siječnja 2007.godine. Iz obrane se prihvaća i da su u akciji 14.-16. 11. 1991.godine pronašli samo Slavka, a niti jednog drugog civila. Optuženi za sve vrijeme dok je bio sa Slavkom nije rekao istom da je zarobljen, Slavku nije rečeno gdje će biti odveden, niti je to itko drugi rekao Slavku. Sva četvorica koja su vodila Slavka bili su jednaki, tj. nitko nikome nije bio nadređen i nitko nije uopće određen niti je rukovodio akcijom odvođenja Slavka od njih četvorice koji su ga vodili. Nitko nije imao čin, tj. svi su bili vojnici. Prihvaća se dio obrane da je Slavko izgledao ranjen i bolestan. Iz obrane je također nesporno da optuženi niti itko drugi prilikom predaje Slavka nije rekao da Slavku treba biti pružena pomoć, s tim što je optuženi smatrao da je normalno da će Slavku pružiti pomoć. Optuženi nije nikoga pitao niti se interesirao što se dogodilo s oštećenim Slavkom.

Zaključno, iz obrane optuženog također se utvrđuje da je Slavko Batik bio civil u trenutku kad je zarobljen. Nesporno je da je isti izgledao, tj. radilo se o ranjeniku i bolesniku. Također, nesporno je da je optuženi naprijed navedenog civilnog zarobljenika (ranjenog i bolesnog) zajedno s još tri vojnika odveo do jedne kuće u tadašnjoj Proleterskoj ulici i predao nepoznatim pripadnicima tzv.JNA i paravojnih postrojbi. Nesporno je da se oštećeni teško kretao uz pomoć štaba, lice mu je bilo opečeno, na lijevoj ruci i lijevoj nozi imao je ozljede. Iz obrane se ne prihvaća da je odvođenje oštećenog optuženi počinio zbog naredbe oficira JNA (naprijed obrazloženo zbog čega), kao ni da se radi o odvođenju od točke „A“ do točke „B“. Ne prihvaća se da je oštećeni predan majoru Šljivančaninu ili oficirima JNA, jer je to u suprotnosti s činjenicama utvrđenim gledanjem DVD snimka, već je činjenica da je oštećeni predan nepoznatim pripadnicima tzv.JNA i paravojnih postrojbi.

Na temelju svega naprijed iznijetog, zbog naprijed navedenih obrazloženja, konačni zaključak suda je da je optuženi počinio krivično djelo protiv

čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.120. st.1. OKZRH-a, činjenično i pravno bliže opisano u izrjeci presude.

Naime, nesporno je da je optuženi dana 16. studenoga 1991. godine u dopodnevnim satima, u Vukovaru, prilikom oružane agresije tzv. JNA i paravojskih postrojbi na Republiku Hrvatsku, protivno čl. 3.,16. i 17. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i čl.8. točka a., čl.10., 51. i 75. st.3. i 6. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949.godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I.), kao pripadnik paravojskih postrojbi, naoružan poluautomatskom puškom, zajedno s još tri pripadnika paravojskih postrojbi nakon što su pronašli i zarobili civila Slavka Batika u jednoj razrušenoj kući na trgu Drvena pijaca, koji je očividno bio bolestan i u teškom psihofizičkom stanju, jer se teško kretao uz pomoć štapa, lice mu je bilo opečeno, na lijevoj ruci i lijevoj nozi imao je ozljede, odveo do jedne kuće u tadašnjoj Proleterskoj ulici i predao nepoznatim pripadnicima tzv.JNA i paravojskih postrojbi. Nedvojbeno je da je optuženom bilo nužno pružiti liječničku pomoć, a optuženi je predao zarobljenog civila, bolesnog i u teškom psihofizičkom stanju pripadnicima tzv.JNA i paravojskih postrojbi, tako da je propustio bolesnom civilu kojeg je zarobio osigurati nužnu liječničku pomoć. Nesporno je da optuženi nije nikome rekao da zarobljenom civilu treba pružiti pomoć, niti je to rekao kada je zarobljeni civil predan nepoznatim pripadnicima tzv.JNA i paravojskih postrojbi u tadašnjoj kući u Proleterskoj ulici. Također, nitko drugi nije rekao da zarobljenog civila treba liječiti. Sukladno naprijed navedenom, optuženi je nečovječno postupao prema Slavku Batiku, s tim da se nečovječno postupanje sastoji u radnji nečinjenja, tj. činjenici da bolesnom civilu koji je bio u teškom psihofizičkom stanju nije pružena liječnička pomoć. Valja ukazati da je nesporna činjenica da se Slavku Batiku, nakon što je protuzakonito zatvoren u kući u tadašnjoj Proleterskoj ulici, tj. predan nepoznatim pripadnicima tzv.JNA i paravojskih postrojbi, gubi svaki trag i da isti ni do danas nije pronađen. Optuženi je s drugom trojicom pripadnika paravojskih postrojbi protuzakonito zatvorio Slavka Batika jer je nesporno da Slavku Batiku nitko ni jednog trenutka nije rekao da je zarobljen, nije stavljen niti na bilo kakav popis zarobljenih osoba, a čak što više, protuzakonito je zatvoren u kuću u tadašnjoj Proleterskoj ulici, a činjenica je da je predan nepoznatim pripadnicima tzv.JNA i paravojskih postrojbi, tako da Slavko Batik nije evidentiran kao zarobljenik, pa čak što više, nije imao „prava kao zarobljenik“, već naprotiv, baš iz razloga što je protuzakonito zatvoren u kuću koju su taj dan držali nepoznati pripadnici tzv.JNA i paravojskih postrojbi, i dogodilo se da se Slavku Batiku gubi svaki trag i da do danas nije pronađen. Ukazuje se da prilikom odmjeravanja kazne optuženom nije uzeta u obzir činjenica da se optuženom gubi svaki trag i da do danas nije pronađen, jer ta činjenica nije u uzročno - posljedičnoj vezi s radnjama optuženog, ali se optuženom gubi svaki trag i do danas nije pronađen iz razloga jer ga je optuženi, kao i druga trojica, protuzakonito zatvorio a da se nije znalo da je on zatvoren, tj. da je zarobljenik. Člankom 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.godine je naglašeno da će se u svakoj prilici postupati čovječno s osobama koje su bolesne, imaju rane ili općenito koje su lišene slobode. Stavkom 2. navedenog članka posebno je propisano:“Ranjenici i bolesnici prikupit će se i njegovati“. Nedvojbeno je da je optuženi svojim radnjama kao i svojim nečinjenjem povrijedio navedenu odredbu, jer je nesporno da je civil Slavko Batik bio bolestan, ali isti nije prikupljen i njegovan, a u smislu kako to propisuje navedeni stavak čl.3. naprijed navedene Konvencije. Člankom 16. naprijed navedene Konvencije također je propisano:“Ranjenici i bolesnici, kao i nemoćni..., bit

će predmet posebne zaštite i poštovanja“. Činjenica je da Slavko Batik ne da je bio predmet posebne zaštite i poštovanja, a nesporno je da je bio bolestan i nemoćan, već nije imao prava koje bi imao i svaki drugi zarobljenik, jer je protuzakonito zatvoren i nigdje nije ni evidentiran kao zarobljenik. Člankom 17. naprijed navedene Konvencije propisano je da stranke sukoba nastojat će sklopiti lokalna utanačenja radi evakuacije ranjenika, bolesnika, nemoćnih i dr. Činjenica je da bolesni i u teškom psihofizičkom stanju (nemoćni) Slavko Batik nije odveden npr. u privremenu bolnicu u Negoslavcima, a sam optuženi je ukazao da mu je bilo poznato da je u Negoslavcima bila privremena bolnica za ranjenike i bolesnike. Člankom 8. točka a. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949.godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Prokol I) propisano je da „ranjenici“ i „bolesnici“ znače osobe, bilo vojne ili građanske, kojima je zbog ozljede, bolesti ili drugih fizičkih ili mentalnih poremećaja ili invalidnosti potrebna medicinska pomoć ili njega, a u svakom slučaju Slavko Batik je obuhvaćen naprijed navedenim nazivljem za „bolesnika“. Naime, sam optuženi je u svojoj obrani više puta ponovio i učinio nespornim da je Slavko Batik izgledao bolesno i nemoćno, s tim da je on očekivao da će mu kasnije od strane pripadnika JNA biti pružena medicinska pomoć. Člankom 10. naprijed navedenog Protokola propisano je da će se ranjenici, bolesnici poštovati i štiti, tj. u svakoj prilici s istima se mora postupati čovječno i u najvećoj mogućoj mjeri te u najkraćem mogućem roku da će dobiti medicinsku njegu i skrb kako to njihovo stanje zahtijeva. Također je naglašeno da se ne smije nikakva razlika praviti po bilo kojim kriterijima osim medicinskih. Nedvojbeno je da u pogledu oštećenog Slavka Batika nije poštovana navedena odredba, jer isti nije bio poštovan i štićen niti je prema istom postupano čovječno, a nije dobio medicinsku njegu i skrb koju je zahtijevalo njegovo medicinsko stanje. Člankom 51. naprijed navedenog Protokola propisana je zaštita civilnog stanovništva koja uključuje činjenicu da civilno stanovništvo ne smije biti predmet napada i da se prema istima ne smiju poduzimati represalije. Činjenica je da je Slavko Batik bio civilna osoba i da u konkretnom slučaju prema istom nije poduzeta zaštita. Člankom 75. naprijed navedenog Protokola propisana su temeljna jamstva, a stavkom 3. navedenog članka je jasno propisano da svaka osoba koja je uhićena, zatočena, odmah će se obavijestiti o razlozima zbog kojih su te mjere poduzete, tj. zbog čega je uhićena i zatočena. Činjenica je da Slavko Batik nije uhićen i zatočen zbog eventualnog činjenja kaznenog djela. Stavkom 6. navedenog članka propisano je da će osobe koje su uhićene i zatočene uživati zaštitu do njihovog konačnog oslobođenja, a čak i nakon svršetka oružanog sukoba. Nedvojbeno je da Slavko Batik, nakon što je uhićen i zatočen, ne da je uživao zaštitu i da je eventualno oslobođen, već naprotiv, od trenutka kada je uhićen i zatočen, gubi mu se svaki trag.

Optuženi je krivično djelo počinio činjenjem i nečinjenjem.

Optuženi je činjenjem protuzakonito zatvorio oštećenog civila Slavka Batika. Naime, optuženi je s oružjem u ruci zajedno s još tri nepoznata pripadnika paravojnih postrojbi, a nakon što je u jednoj razrušenoj kući na trgu Drvena pijaca pronađen Slavko Batik, zajedno s naprijed navedena tri nepoznata vojnika zarobio navedenog civila, a zatim s istima naoružan vodio i odveo navedenog civila te ga na kraju zajedno s drugima protuzakonito zatvorio u jednu kuću u tadašnjoj Proleterskoj ulici u Vukovaru, a koju su držali nepoznati pripadnici tzv. JNA i paravojnih postrojbi. Naprijed navedene radnje su aktivne radnje koje su povezane u jednu cjelinu u pravnom smislu. Nadalje, protuzakonito zatvaranje oštećenog civila optuženi je počinio i na način da nije obavijestio uhićenog, a kasnije i zatočenog civila Slavka

Batika o razlozima zbog kojih je uhićen i zatočen, kao i što nije osigurao zaštitu uhićenom i zatočenom civilu do konačnog oslobođenja istog. Naprijed navedeno je propisano u čl.75. st.3. i 6. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949.godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I.).

S druge strane, optuženi je prilikom nečovječnog postupanja prema civilu Slavku Batiku isto počinio nečinjenjem. Optuženi je nečovječno postupao prema oštećenom Slavku Batiku, s tim da se nečovječno postupanje sastoji u propustu optuženog da čovječno postupa sa Slavkom Batikom koji je imao rane, bio bolestan i koji je lišen slobode, tj. propustio je da osigura potrebnu medicinsku pomoć i njegu oštećenom Slavku Batiku koji je imao svojstvo „ranjenika i bolesnika“, kako je to propisano člankom 8. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I.). Valja ukazati da kod kaznenog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZ RH iz zakonskog opisa djela nije vidljivo što je optuženik propustio učiniti, tj. radi se o takozvanom nereguliranom kaznenom djelu u pogledu takozvanog „garanta“, tj. iz samog opisa bića navedenog kaznenog djela nije navedeno u kojim slučajevima počinitelj propušta činjenje koje je dužan izvršiti. Međutim, nedvojbeno je činjenica da u izrjeci presude su navedene odredbe Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine, a kojima je protivno postupao optuženi, kao i odredbe Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I.), a kojima je optuženi također protivno postupao. Zaključno, optuženi je propustio učiniti, a ono što je bio dužan izvršiti, a to se odnosi na sljedeće: propustio je postupati čovječno s civilom Slavkom Batikom koji je bio bolestan i imao rane, a bio lišen slobode, i propustio je osigurati da se isti „prikupi“ i njeguje (propisano čl. 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine), propustio osigurati da „ranjeni i bolesni Slavko Batik bude predmet posebne zaštite i poštovanja“ (propisano čl. 16. naprijed navedene Konvencije), propustio osigurati da Slavko Batik bude evakuiran lokalnim utanačenjem, npr. u privremenu bolnicu u Negoslavcima (propisano čl. 17. naprijed navedene Konvencije), propustio osigurati da „ranjeni i bolesni Slavko Batik bude poštovan i šticećen“, tj. da mu se u najkraćem mogućem roku osigura medicinska njega i skrb sukladno njegovom stanju (propisano čl. 10. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba – Protokol I.). Nesporno je da je optuženi, kao i tri nepoznata pripadnika paravojnih postrojbi, imao obvezu učiniti ono što je naprijed navedeno, tj. optuženi je propustio učiniti sve ono što je naprijed navedeno, a ta njegova obveza proizlazi iz činjenice da je on zarobio i zatočio oštećenog civila i zbog te činjenice je u konkretnoj situaciji imao svojstvo „garanta“.

Nesporno je da je optuženi krivično djelo počinio kao suizvršitelj s tri nepoznata pripadnika paravojnih postrojbi.

Optuženi je krivično djelo počinio s umišljajem (direktnim) jer je bio svjestan svojega djela i htio je izvršenje istog. Naime, optuženi je bio svjestan da zajedno s tri druga nepoznata pripadnika paravojnih postrojbi je pronašao i zarobio civila Slavka Batika i htio je zarobiti istog, kao što je bio svjestan da istog protuzakonito oni sva četvorica zatvaraju u jednu kuću u tadašnjoj Proleterskoj ulici jer su ga predali nepoznatim pripadnicima tzv.JNA i paravojnih postrojbi i htio je da oštećeni civil bude zatvoren u naprijed navedenoj kući. Nadalje, optuženi je bio

svjestan da kršeći pravila međunarodnog prava, nečovječno postupao prema bolesnom civilu i htio je nečovječno postupati prema istom, a što je detaljno opisano prilikom navođenja na koji način je nečinjenjem optuženi nečovječno postupao prema zarobljenom i „bolesnom“ civilu Slavku Batiku. Optuženi je bio svjestan da Slavku Batiku treba pružiti liječničku pomoć, ali nije htio poduzeti ništa da bi se pružila medicinska pomoć zarobljenom civilu. Zaključno, nečovječno postupanje optuženog prema oštećenom koje je počinjeno nečinjenjem, tj. propuštanjem je počinjeno s direktnim umišljajem jer je optuženi bio svjestan što propušta, tj. ne čini i „htio je to propustiti“ (ne učiniti).

Prilikom odmjeravanja kazne, sud je cijenio sve okolnosti koje utječu da kazna bude manja ili veća (olakotne i otegotne) na strani optuženog.

Kao olakotne okolnosti na strani optuženog sud je cijenio činjenicu da je optuženi neosuđivan. Kao olakotna okolnost također je cijenjena činjenica obiteljskih i materijalnih prilika optuženog, tj. da se radi o mladoj osobi koja je u vrijeme počinjenja djela imala 25 godina. Valja odmah ukazati da prilikom cijjenja okolnosti koje utječu na odmjeravanje kazne, cijenjene su pobude iz kojih je djelo počinjeno i jakost ugrožavanja. Naime, nesporno je da je optuženi kazneno djelo počinio kao suizvršitelj, ali valja voditi računa o činjenici da prilikom zarobljavanja oštećenog civila Slavka Batika su drugi suizvršitelji puno više ugrožavali civila, jer su ga zarezali nožem, i zapravo optuženi je viknuo da se radi o civilu i u jednu ruku bez obzira što je zarobio i kasnije zajedno s drugima protuzakonito zatvorio oštećenog civila, pomogao mu je da ne bude još više ugrožavan. Također, optuženi je nečinjenjem nečovječno postupao prema oštećenom civilu, a u kojoj situaciji sam zakon propisuje i mogućnost blažeg kažnjavanja.

Na strani optuženog sud nije našao ni jednu otegotnu okolnost.

Uzimajući u obzir zbir naprijed navedenih olakotnih okolnosti, a da nema ni jedne otegotne okolnosti, kao i okolnosti u kojima je djelo počinjeno, tj. vrijeme i način počinjenja kaznenog djela, sud je utvrdio da postoje osobito olakotne okolnosti tako da bi se i ublaženom kaznom mogla postići svrha kažnjavanja, tj. postoje uvjeti za primjenu čl.38. OKZRH-a. Na osnovi svih navedenih činjenica optuženi je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od dvije godine i šest mjeseci. Ocjena je suda da će se upravo navedenom vrstom i visinom kazne u potpunosti ostvariti zakonom predviđena svrha kažnjavanja iz čl.4., 31. i 37. OKZRH-a, te se izrečena kazna ukazuje kao potpuno primjerena stupnju krivnje optuženika i samoj težini počinjenog krivičnog djela.

Sukladno čl.45. OKZRH-a u izrečenu kaznu zatvora optuženom se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru, tj. vrijeme lišenja slobode počev od 06.05. 2006.godine pa nadalje. Naime, nesporno je da je optuženi lišen slobode 06.05. 2006.godine, a da mu je pritvor produljen i nakon izricanja presude.

Sukladno čl.132. ZKP-a oštećena Marija Freund i oštećena Ruža Batik upućene su na parnicu, gdje mogu ostvariti imovinskopravni zahtjev, jer podatci kaznenog postupka nisu davali pouzdanu osnovu ni za djelomično, a kamoli potpuno presuđenje.

Sukladno čl.122. st.4. u svezi sa st.1. ZKP-a optuženi je oslobođen obveze da naknadi troškove kaznenog postupka i isti padaju na teret državnog proračuna, jer bi obvezivanjem na plaćanje troškova bilo dovedeno u pitanje uzdržavanje samog optuženika, a činjenica je da optuženi u Republici Hrvatskoj nema nikakve imovine, nema nikakvog zaposlenja, a čak što više, boravi u drugoj državi i tamo nema također nikakve imovine.

Slijedom izloženog odlučeno je kao u izrjeci presude.

Vukovar, 20. veljače 2008.

Zapisničar

Smederevka Šerbić v.r.

Predsjednik vijeća

Nikola Bešenski v.r.

POUKA O PRAVU NA ŽALBU

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može u roku 15 dana od dana primitka presude izjaviti žalbu Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, a putem ovoga suda.

DOSTAVITI

1. ŽDO VUKOVAR na br.K-DO-28/06.
2. Opt. Slobodan Raič – Zatvor u Osijeku
3. Branitelj, odvjetnik Zlatko Jarić – Vukovar, Županijska 19
4. Ošt. Ruža Batik – Vukovar, Dr. Ante Starčevića 18B, po pravomoćnosti
5. Ošt. Marija Freund – Kiefersfelden, Kufstrasse 58, 83088 Njemačka, po pravomoćnosti

Za točnost otpavka – ovlaštenu službenik
Snježana Josić